

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

VorBANK

HANDELSBANKENS HUSORGAN, 20. årgang nr. 2, april 1973. Udgivet af Aktieselskabet Københavns Handelsbank.

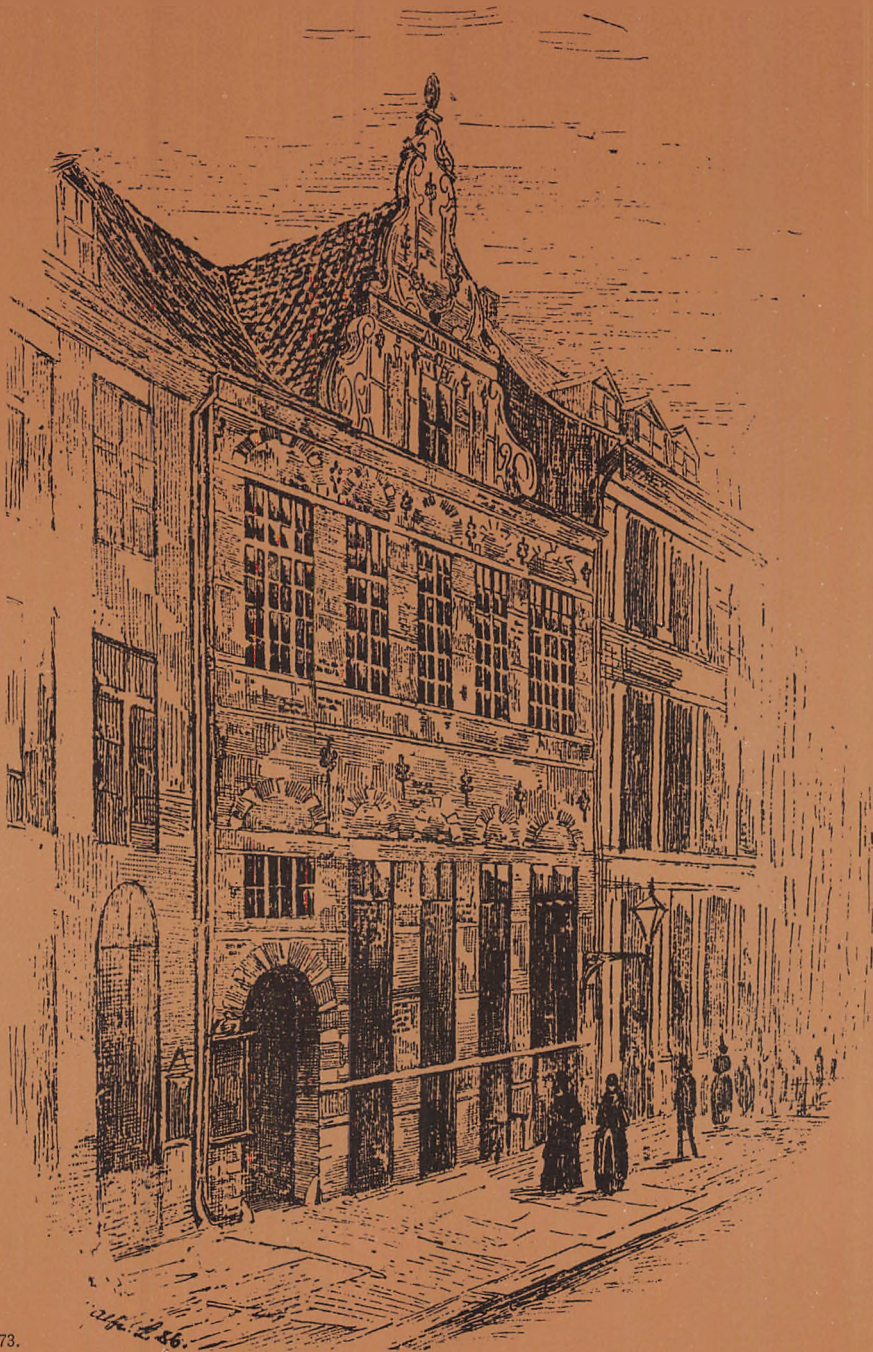
REDAKTION: Underdirektør D. Vittrup (ansvarshavende), prokurist Birthe Carsten Pedersen og redaktør Knud Meister.

ADRESSE: Aktieselskabet Københavns Handelsbank, Holmens Kanal 2, 1091, København K. Tlf. (01) 12 86 00, lokal 484.

REDAKTIONSKOMITE: Kontorchef Børge Andersen, kontorchef Knud Bojsen, cheføkonom Niels Bruus, filialdirektør Arne Christensen, filialdirektør H. Tromholt Christensen, kontorchef Jørgen Dige, direktør W. Horn Hansen, prokurist J. Bek Jensen, chefprogrammer J. Krisand, fuldmægtig Edith Lajer, prokurist P. Munch, kontorchef F. J. Rudolph, assistent Saddle Ebsen.

LAY-OUT: Kay Henning Nielsen. TRYK: L. Levison Junr.

Stof til Vor Bank nr. 3, der udsendes medio juni, må være redaktionen i hænde senest 4. maj.

Efterslægtsselskabet Gaard på Østergade i København, hvor Handelsbanken flyttede ind ved åbningen i 1873.

På onsdag - den 18. april 1973 - samles vi landet over, godt 5.000 Handelsbankfolk, for at fejre 100 års dagen for bankens åbning i „Efterslægten Gaard”. Navnet på dette Handelsbankens første domicil taler netop nu sit direkte sprog til os med alt, hvad ordet efterslægten rummer om arv og ansporing. Som en hyldest til de fremsynede og dygtige mænd, der satte banken i gang, og til alle de mange mænd og kvinder, der siden har ført banken frem til det, den er i dag, er dette nummer af Vor Bank en kavalkade over Handelsbanken gennem 100 år. Som i enhver anden slægt indeholder vor historie både mørkere og lysere træk, men lykkeligvis er det de lyse sider, der dominerer, og at slægten er livskraftig, er der nok af beviser på. Jo flere vi bliver, jo vanskeligere bliver det imidlertid at fornemme den samhørighedsfølelse, der er værdifuld såvel for den enkelte som for helheden. Måtte de efterfølgende sider kalde gode minder frem hos de ældre, uddybe de yngres kendskab til og interesse for den arbejdsplads, de har valgt, og samtidig tegne et billede af den pulserende virksomhed, som er den 100-årige Københavns Handelsbank.

Fandskjøndt her i de sidste Aar er oprettet flere Banker, og nose af de bestaaende Bankinstituter have udvidet deres Actiecapital, gjør den store Udvikling af Velstanden og navnlig af Handelsvirksomhed, Industri og Agerbrug det dog efter vor Formening ønskeligt, at her endnu opstaaer et større Bankinstitut. Vi ere overbeviste om, at et Saaant, naar det forstaaer at erhverve sig den rette Tillid, vil kunne gjøre stor Gavn baare for den indre Udvikling og for Omsætningen med Udlandet, og at det uden at give Afkald paa Fordringerne til den største Soliditet vil kunne afgive et meget tilfredsstillende Resultat for Actionairerne. Det vil kunne virke i Forening med de allerede bestaaende Instituter til fælles Fordeel og til Landets Gavn, og det vil efter sine Statuter ogsaa kunne bevæge sig paa enkelte andre Omraader end disse.

Da det er lykkedes os at sikre et saadaant Institut en Direction, om hvilken vi have den Overbevisning, at den i enhver Henseende kan magte den stillede Opgave, og som vil vie sin hele Interesse til Banken, ere vi Undertegnede traadte sammen for under Navn af **Kjøbenhavns Handelsbank** at oprette en Bank paa

8 Millioner Rigsdaler.

60 pCt. heraf skulle indbetales i Løbet af Aaret 1873, hvoraf 15 pCt. strax, de resterende 45 pCt. i 3 Rater efter nærmere Indkaldelse med een Maanedes foregaaende Varsel for hver Indbetaling.

Af de tilbagestaaende 40 pCt. kunne 15 pCt. indkaldes, naar $\frac{2}{3}$ af Bestyrelsesraadet stemmer herfor, dog under ingen Omstændighed før i Aaret 1874 og efter to Maaneders foregaaende Varsel. De sidste 25 pCt. kunne først indkaldes efterat Actionairerne i to paa hinanden følgende Aar have erholdt mindst 7 pCt. p. A. i Udbytte af den indbetalte Capital, og forudsat at $\frac{2}{3}$ af Bestyrelsesraadet stemmer for en saadan Indkaldelse, der da kun kan finde Sted med højest $12\frac{1}{2}$ pCt. ad Gangen og kun efter forudgaaet 2 Maaneders Varsel for hver Indbetaling.

Hele Actiecapitalen er overtaget dels her og dels i Udlandet.

D. B. Adler & Co.

Carøe & Co.

Gammeltoft,
Boramester.

M. E. Grøn & Søn.

H. P. Hansen jun.

Jacob Holm & Sønner.

J. C. Jacobsen,

J. Nellemann,

Smidt & le Maire.

Brygger.

Professor, Landstingsmand

Kjøbenhavns Handelsbank.

Under 7de Marts 1873 har Bestyrelsesraadet for dette Actieselskab constitueret sig.

Det bestaaer af: Grosserer **D. B. Adler,**

Etatsraad, Grosserer **J. F. Carøe,**

Godseier **J. B. S. Estrup,**

Etatsraad, Borgmester **Chr. Gammeltoft,**

Grosserer **L. J. Grøn,**

Vexelerer **H. P. Hansen jun.,**

Etatsraad, Grosserer **C. Holm,**

Brygger **J. C. Jacobsen,**

Grosserer **E. le Maire,**

Lehnsgreve **F. Moltke-Bregentved,**

Professor juris **Nellemann.**

Kammerherre, Godseier **E. Skeel.**

Til Formand for Bestyrelsesraadet valgtes Prof. **Nellemann,** og til Næstformand Grosserer **D. B. Adler.**

Det overdroges Hændelshusene **D. B. Adler & Co.** og **Smidt & le Maire** paa Interimsbeviserne at kvittere for den første Indbetaling af 15 pCt. paa Actiernes nominelle Beløb. Tid og Sted for den nævnte Indbetaling vil nærmere blive bekendtgjort af disse Hændelshuse.

Paa Bestyrelsesraadets Vegne:

J. Nellemann,
Formand.

Kjøbenhavns Handelsbank.

I Henhold til den os af Bestyrelsesraadet i Kjøbenhavns Handelsbank givne Bemyndigelse, bekendtgjøre vi herved, at Interimskvittering for Indbetaling af den første Rate, 15 pCt. af Actiernes Nominalbeløb, kan modtages hos medundertegnede **D. B. Adler & Co** fra Fredag den 14de til Torsdag den 20de ds., hver Søndag fra Kl. 10 til 1. Bankens Statuter udleveres paa samme Sted fra idag.

Kjøbenhavn, den 8de Marts 1873.

D. B. Adler & Co.

Smidt & le Maire,

Handelsbankens
grundlægger
D. B. Adler

D. B. Adler

Kimen til Handelsbanken er på en måde at finde så langt tilbage som til 1857, da Privatbanken blev grundlagt. Blandt Privatbankens stiftere var nemlig også Handelsbankens grundlægger, grosserer D. B. Adler – en betydende forretningsmand og tillige en temperamentsfuld herre, hvis samarbejde med Privatbankens direktør, C. F. Tietgen, i Privatbankens bankråd kom til at slå gnister, så det endte med, at Adler i 1866 forlod Privatbanken.

D. B. Adlers virkestrang for op-

bygning af bankvæsenet måtte derfor søge nye veje, og lidt efter lidt tog planer om stiftelsen af endnu en storbank form. I al stilhed sikrede Adler sig støtte i såvel indland som udland, og hen ad vejen oprettede han iøvrigt i Aarhus handels- og bankierfirmaet Adler, Wulf og Meyer, der senere blev til vor Aarhus filial.

Den velbevarede hemmelighed om den nye storbank røbedes først, da det stiftende møde fandt sted hos D. B. Adler den 6. marts 1873.

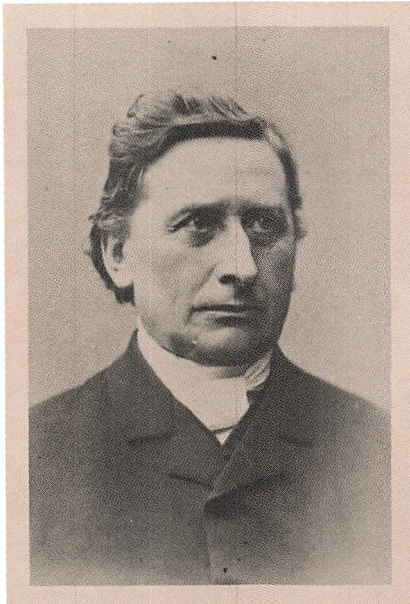
Blandt stifterne var så kendte mænd som brygger I. C. Jacobsen og professor J. Nellemann, senere justitsminister i ministeriet Estrup, hvis hovedperson, godsejer J. B. S. Estrup, blev medlem af bankens første bestyrelsesråd.

Den 18. april 1873 åbnede Aktieselskabet Københavns Handelsbank sin virksomhed i lejede lokaler i Efterslægtsselskabets Gaard, beliggende Østergade nr. 54, hvor nu Illum ligger.

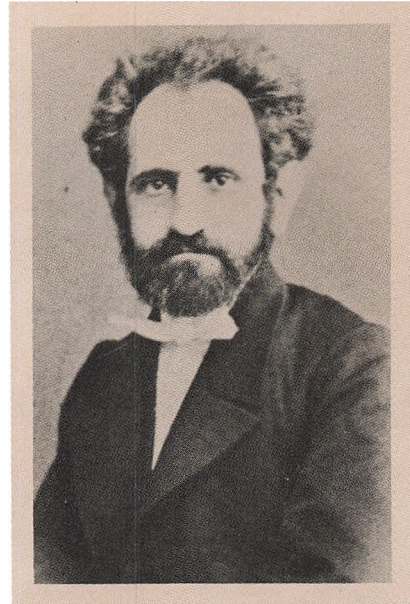

Geheimekonferensråd
W. C. E. greve Sponneck
direktør 1873-1888

Etatsråd A. E. Reimann
direktør 1873-1888

Statsgældsdirektør M. Levy
direktør 1873-1897

De første år

Var stifterne kendte folk, så var direktørerne det ikke mindre. Ved deres tiltræden var to af dem direktører i Nationalbanken, nemlig etatsråd A. E. Reimann og geheimekonferensråd W. C. E. greve Sponneck, mens den tredje var statsgældsdirektør M. Levy, som iøvrigt var broder til en tredje nationalbankdirektør.

Foruden de tre direktører var der fra starten en medarbejderstab på otte funktionærer, tre bude og en nattevagt. Blandt funktionærerne kan nævnes den 31-årige assistent Gerhard Døcker, som blev den første i banken, der arbejdede sig op fra »bunden« til toppen, idet han i 1889 udnævntes til direktør.

◀ Farvel til daleren, goddag til kronen

I 1873 oprandt en ny tid for pengevæsenet i Danmark, idet det besluttedes at afskaffe rigsdaleren og indføre kronen og dermed decimalsystemet.

Hvordan var det daglige liv i banken?

Herom fortæller den senere filialdirektør i Rønne, V. Rasmussen:

»Jeg mødte i 1881 som volontør i Københavns Handelsbank, og da jeg i forvejen i et halvt år havde været yngste mand i et smør- og kornfirma, kom jeg forholdsvis hurtigt på fast gage (25 kr. mdl.). Andre jævnaldrende gik derimod gerne et år, forinden de blev fast ansatte og gagerede.

Den første bog, jeg blev betroet at føre, var en smal-folio under »bogholder« Andersen, som iøvrigt – mens han passede bogføringen – også havde tid til at gøre sig som »billedskærer«. Han udskar nemlig små skibe af alle slags, og disse var meget efterspurgt.

Grev Sponneck og direktør Levy havde direktionsværelse på 1. sal, medens etatsråd Reimann havde ind-

rettet sig på portværelset midt mellem stue og 1. sal. Når etatsråden gik på Børsen, tog korrespondent F. Cohen hans værelse i besiddelse for der i ro og mag at ryge en cigar, medens han samtidig lavede skeletter til de breve, som senere skulle udfyldes med adviseringer.

Hver dag præcis kl. 12 gik grev Sponneck og direktør Levy hjem til frokost, greven forsigtigt trippende hen ad Østergade med sin guldknappede Holbergstok og i hælene fulgt af en mægtig Broholmerhund, som i direktionsværelset havde sin plads under det meget lange skrivebord. I modsætning til sine meddirektører spiste etatsråd Reimann frokost ved det hvidskurede bord i det lille køkken bag lokalet, hvor han anbragte sig på en taburet og fremtog en lille pakke smørrebrød af sin diplomatfrakkes dybe lomme.

1875 RØNNE

Handelsbankens første filial åbnedes i Rønne den 16. marts 1875. Indgangen var gennem porten i ejendommen, hvor de øverste vinduer står åbne. Adressen var også her Østergade.

ODENSE

Samme år – den 1. juli – åbnedes den næste filial, denne gang i Odense. Her blev adressen Vestergade. Lokalerne lå på 1'sal, og konditor Willumsen havde forretning i stueetagen.

1876 ÅRHUS

Den 1. september 1876 inddrog Jysk Handels- og Landbrugsbank som filial af Københavns Handelsbank.

Begivenheden blev stærkt beskrevet i de lokale blade, bl. a. i Aarhus Stiftstidende således:

»Imorges aabnede »Jysk Handels- og Landbrugsbank« sin Forretning i Consul Gerde's Gaard på Lille Torv. Localerne ere smukt og hensigtsmæssigt indrettede under Architect Arboes Ledelse. I Stue-Etagen finder den egentlige Bankforretning Sted, og Localet hertil er meget praktisk indrettet. Af Nyheder skulle vi fremhæve, at Paraply- og Stokkestel ere anbragte på selve Expeditionsskranken, og rundt i Localet er der, i Lighed med andre lignede In-

De første filialer

stitutioner i Udlandet og i Kjøbenhavn, opslaaet trykte Anmodninger til Publikum om at beholde Hatten paa i Localet, for at ikke Forretninggangen skal forsinkes ved at Hovedtøjer forlægges eller forbyttes. På første Sal er den stor Trefagsstue uden for Balconen omdannet til Contoirlocale for den til Banken hørende Vareforretning. Til dette Locale er der særskilt Indgang. Bagved den store Sal findes meget hyggelige og elegante Directions- og Modtagelsesværelser, fra hvilke en Trappe fører ned i det egentlige Banklocale, i hvilket et Par smukt decorerede Piller navnlig imponerer den Indtrædende.

Jydsk Handels- og Landbrugsbank.

Contoir: Lille Torv Nr. 2
Bank- og Sparekasseafdeling
aaen 9-2 og 4-6
Vareafdeling aaben 9-6

Renter af Indlaan:

paa Folio	2%
" 4 Dages Opsigelse	2½%
" 1 & 2 Maaneder	3½%
" 3 Maaneder	4%
" Sparekassevilkaar	4%
Disconto af Rmt-Vexler	5½-7½%

Aarhus, den 15de October 1874.

Aarhus interiør

»Den praktiske nyhed med paraply- og stokkestativ på selve ekspeditionsskranken« ses på dette billede af Aarhus filialens første ekspeditionslokale, jfr. teksten side 8.

1876

RANDERS

Filialen havde en fin placering på Rådhuspladsen, da den åbnedes den 1. september. Dette billede stammer fra omkring år 1900. Statuen af Niels Ebbesen blev afsløret i 1882.

Til

den højtærede Direktion for Kjøbenhavns Handelsbank.

Tiderne var såmænd ikke meget anderledes dengang

Som det fremgår af hosstående brev fra personalet til direktionen, var forholdene i de lejede lokaler i Efterslægtsselskabets Gaard ikke ideelle. Og det var ikke blot personalet, der klagede, Efterslægtsselskabet klagede over bankens skiltning, og i 1883 klagede banken over, at hoffotograf Hansen ved at anbringe et billede af den kongelige familie i porten til gården bevirkede en sådan sammenstemtlen, at al passage til og fra banken var meget besværlig og så godt som spærret.

Undertegnede Funktionærer tillade os

herved at henvende os til den ærede Direktion i følgende Anledning:

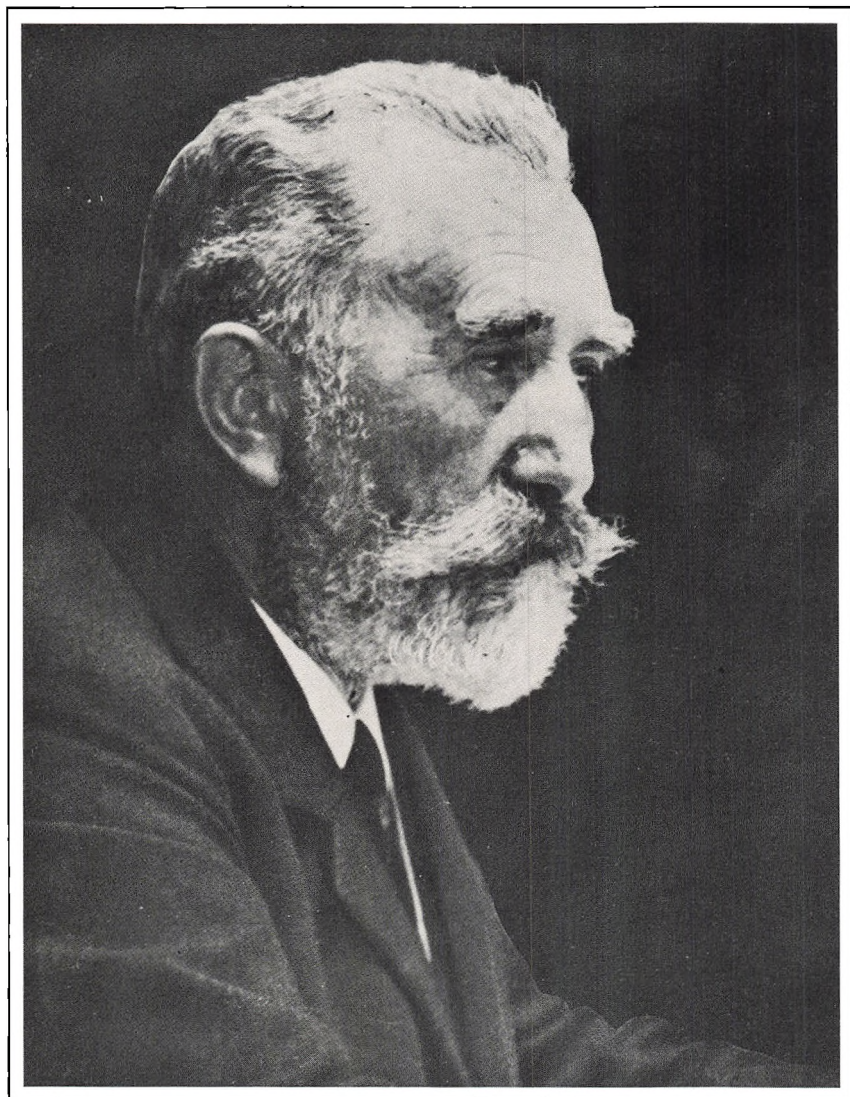
Bankens Lokale frembyder, som enhver, der kommer ind i samme, let vil kunne overbevise sig om, et meget usundt Opholdsted for dens Personale. Til den mangelfulde Ventilation, som der er gjort flere foretagne Forsøg paa at forbedre, kommer, navnlig naar man paa de mørke Dage maa brænde Gas og Alkobarbon, en stærk Udvikling af stædige Luftarter, der undvulden nøder os til at aabne for Døre og Vinduer for at faa Luft, men naturligvis med Fare for Forbøjlelse med deraf følgende Sygdomme.

De Forsøg, der have været gjorte for at faa et andet og bedre Lokale, have hidtil ikke ført til noget Resultat, og da Forholdene ere saadanne, at de medføre en jævnlig Sygelighed og almindeligt Aldubefindende blandt Personalet, der er nødt til at opholde sig og arbejde i 6-8 Timer i Træk i den tunge og i høj Grad fordamende Luft, tillade vi os at henville til den ærede Direktion, om ikke nogen Rod kunde raades paa den forespurgede Ulempe ved, at Bankens Kontortid afskortes med 1 Time saaledes, at Bankens i Lighed med de andre store Banker her i Byen først aabner Kl. 10, hvilkens Forandring saameget mindre kunde frembyde nogen Ritankelighed, som saa godt som ingen Expedition finder Sted i Tiden mellem 9 og 10.

Kjøbenhavn, den 26 Januar 1888.

Arbødigst

<i>J. Petersen</i>	<i>C. Nielsen</i>	<i>A. Krogh</i>	<i>Axel Christensen</i>
<i>W. Hansen</i>	<i>P. Ernst</i>	<i>J. Jensen</i>	<i>C. Olsen</i>
<i>R. Sørensen</i>	<i>H. Andersen</i>	<i>J. Christensen</i>	<i>W. Nielsen</i>
<i>A. Hansen</i>	<i>H. Christensen</i>	<i>H. Nielsen</i>	<i>Oluf Nielsen</i>
<i>E. Jensen</i>	<i>H. Hansen</i>	<i>H. Nielsen</i>	<i>A. Sørensen</i>

Geheimeetatsråd P. N. Damm

direktør 1888-1918

Peter Nicolaj Damm

Den 19. juli 1888 ansatte bestyrelsesrådet P. N. Damm som direktør i Handelsbanken.

Direktør Damm kom fra Privatbanken, hvor han havde været ansat fra 1867, og hvor han udnævntes til direktør i 1871. Handelsbankens bestyrelsesråd havde særlig tænkt sig at overdrage P. N. Damm bankens børsforretninger, men han kom hurtigt til at stå som den, der prægede Handelsbankens udvikling, så længe han levede og – det tør sikkert siges – længe efter sin død. P. N. Damm knyttede sit navn til Handelsbankens historie med stor hæder.

Faderen, Leopold Damm, var skovridder på godset Gyldensteen, og Peter Nicolai var nr. 5 af 7 børn. Han fødtes den 11. april 1839. Damm blev juridisk kandidat fra Københavns Universitet i 1862, og allerede før sin eksamen fik han tilbud om at overtage en stilling som fuldmægtig hos højesteretsadvokat Carl Liebe, som dengang ansås for den fornemste advokat i landet.

En af Liebes klienter og venner var C. F. Tietgen, og dette blev afgørende for P. N. Damms videre karriere. Den 1. maj – i en alder af 28 år – tiltrådte han stillingen som sekretær for Tietgen i Privatbanken.

Men, som sagt, i 1888 overgik Damm til Handelsbanken, hvor han bestred direktørposten indtil sin død den 14. juli 1918. I nekrologen i Nationaltidende den 15. juli, som Julius Schovelin skrev, står blandt andet: »Helt op i sin høje alderdom bevarede han sin overlegne åndskraft og handledygtighed, lige til det sidste stod han ubestridt som sin banks fører og førstemand, som en højst karakteristisk inkarnation af dette højfine og supersolide institut«.

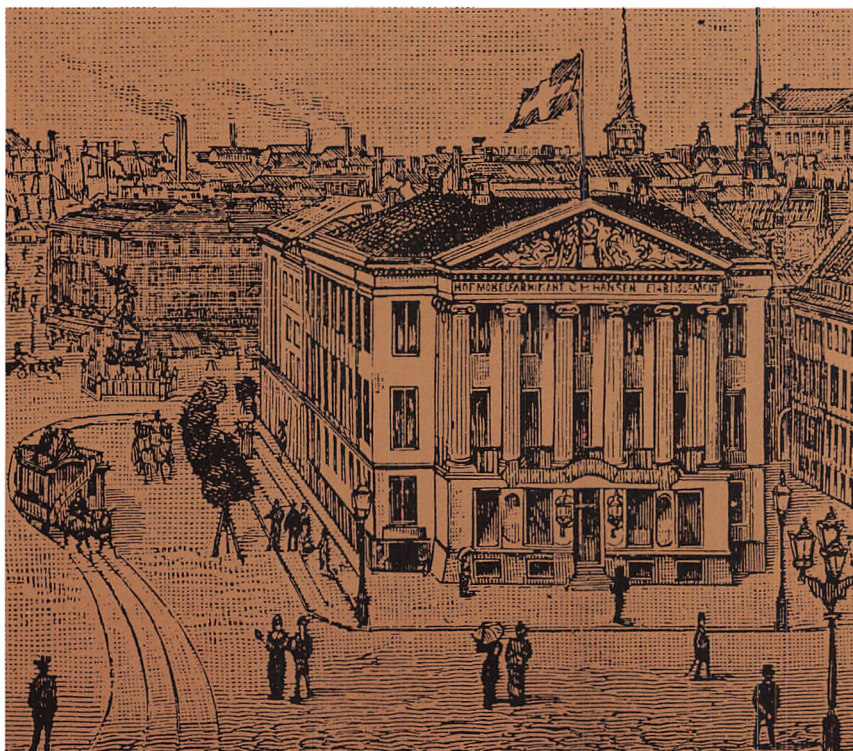
Sammenkomst hos geheimeetatsråd P. N. Damm på hans sommersted Skodsborg Palæ. Herover – siddende – ses Peter Nicolai Damm med hustruen ved sin venstre side og

sønnen Einar Damm (senere direktor i banken) ved sin højre side.

Skodsborg Palæ blev efter P. N. Damms død erhvervet af Skodsborg Badesanatorium.

BUNCKER-JENSEN. 1898

Handelsbanken købte i 1888 Erichsens Palæ af hofstolemaker C. B. Hansen, hvis navn står at læse på facaden på dette gamle billede fra Københavns illustrerede Vejviser. Bygherren, agent Erichsen, havde i 1834 solgt palæet til hyrekusk Rasmus Jørgensen, der i 1846 solgte det til C. B. Hansen.

C. B. Hansen udlejede dele af palæet, blandt andet vidner regningsblanketten på næste side om, at man har kunnet købe fodtøj af international standard i Holmens Kanal 2!

Fra Illustreret Tidende: »Hovedsalen i Handelsbankens nye lokale«, tegnet af K. Gamborg.

Overflytningen til Erichsens Palæ

Fra optegnelser af O. Rye

(ansat 1889, senere hovedkasserer):

Lørdag den 16. april 1891 skete bankens flytning til Erichsens Palæ på Kongens Nytorv, og mandag morgen den 18. april, på bankens 18 års fødselsdag, åbnede den i sine nye moderne og meget beundrede lokaler i stueetagen, idet resten af bygningen var lejet ud. Overgangen fra den gamle Østergade-idyl til palæet ved Kongens Nytorv var navnlig for den ældste del af personalet en mærkbar forandring. Indtrykket af det nye interieur, den store banksal med søjlerne, de store, høje vinduer, den strålende elektriske belysning under loftet midt i ekspeditionslokalet, de store egetræspulte og skriveborde samt den brede skranke, der strakte sig i hesteskoform – det var overvældende.

Mens direktionen på Østergade befandt sig i højheden, var den nu steget ned på jorden og befandt sig så at sige sideordnet med personalet i det smukke lokale ud mod Kongens Nytorv. Fløjdørene ind til direktionen stod altid på vid gab. De

blev dog lukkede f.eks. under bankrådsmøderne – det vakte ellers altid sensation, når det skete, og gisninger om, hvem der var derinde, og hvad der var på færde, fik straks næring ude i banklokalet.

Ved det aflange, firkantede bord sad direktør Damm ved den højre side, direktør Levy overfor og direktør Dækker for den ene ende med front ud mod banklokalet. I flugt med direktionens lokale lå to mindre taleværelser, alt med indgang fra en sideløbende gang, hvor direktionsbudet opholdt sig. Straks til højre, når man kom ind i banken, var adgangen til dette område. Med indgang fra direktionslokalet lå et brandsikkert rum, hvor alle værdier opbevaredes. Direktionen lukkede op om morgenen og lukkede om eftermiddagen. De forskellige fag hentede her deres værdier om morgenen, dog forblev vekselporteføljen inde hos direktionen, fremsat på et bord, hvor veksselfaget havde adgang til at få dagens forfald udleveret. Vekslerne lå i en trækasse i datoorden, adskilte ved metalplader.

TIL

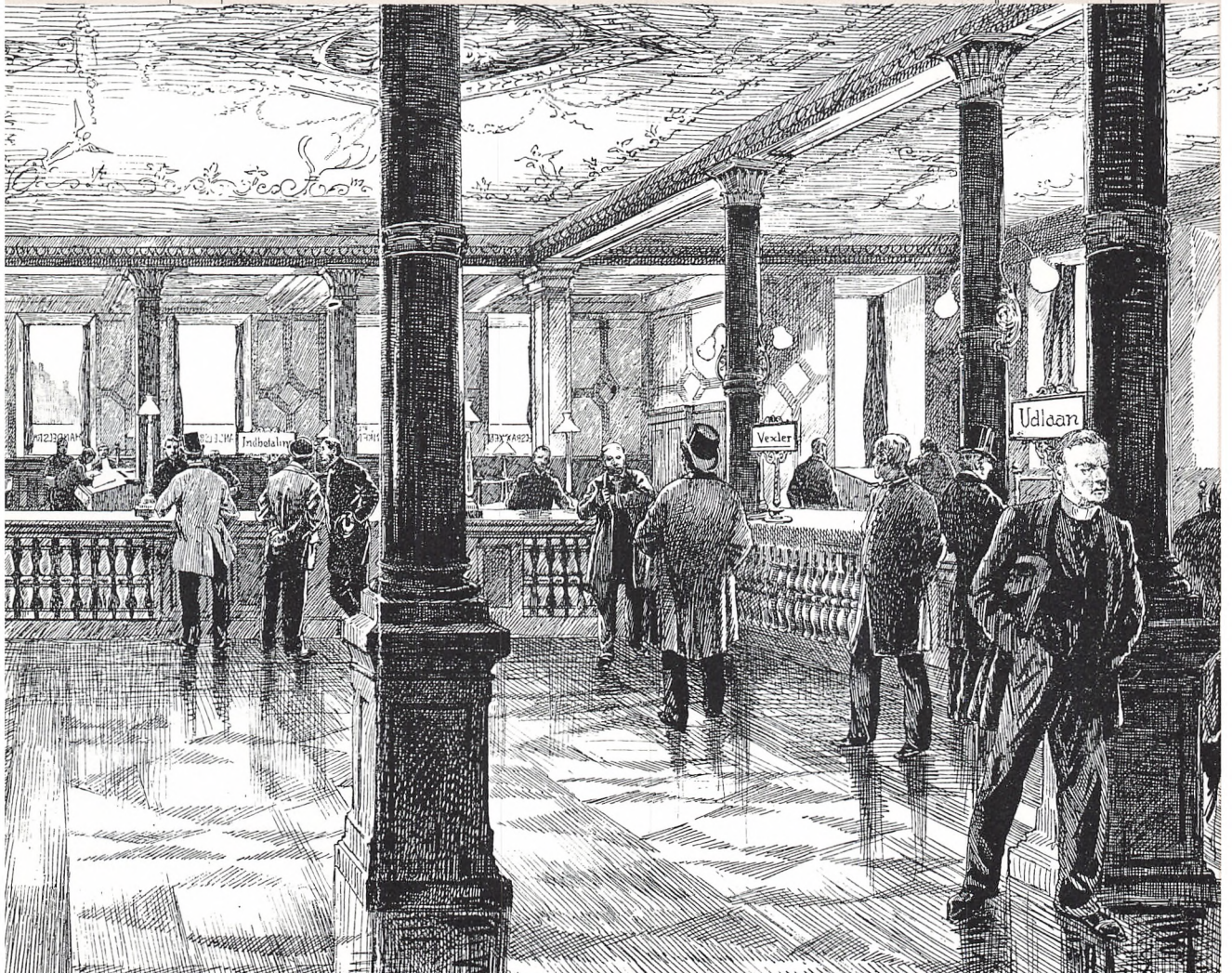

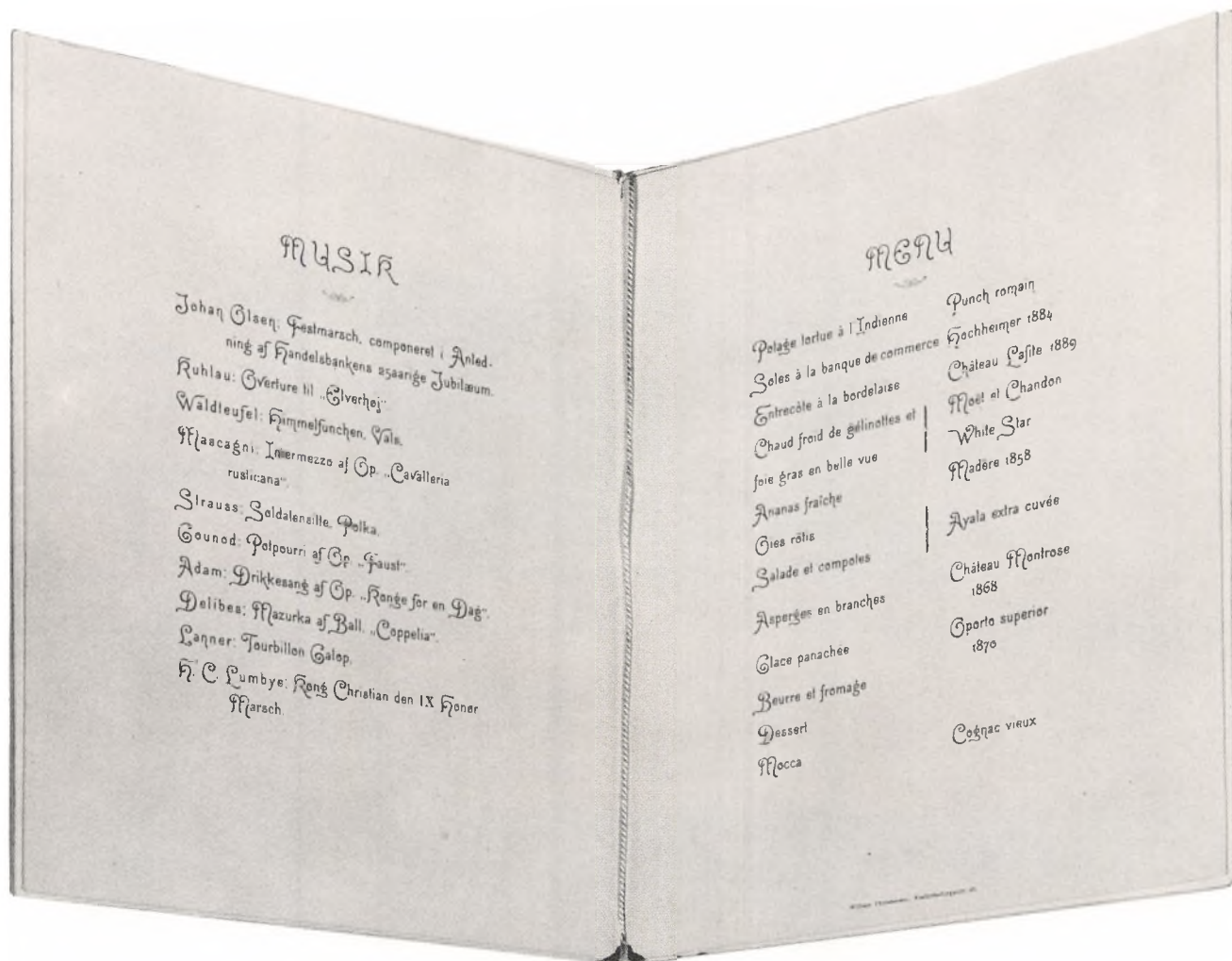
C.F. Agreusmidt 1864. Etah

Rdlr.

lf.

ß

25-års jubilæet i 1898

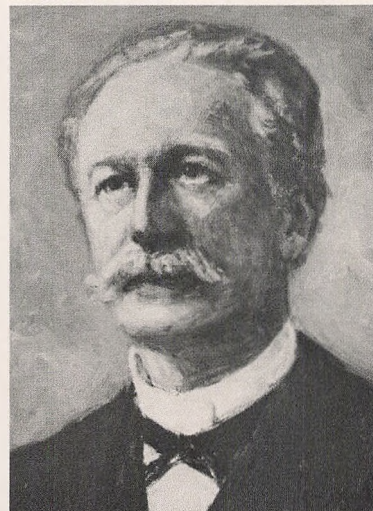
25 års dagen for bankens åbning blev markeret ved en fest på Hotel Phønix, der dog afholdtes allerede den 17. april, der var en søndag. I festen deltog såvel bestyrelsesråd og direktion som personale i hovedkontoret og filialerne – ialt ca. 80 personer.

Festen skal efter sigende have været meget fornøjelig og livlig. Hotelejer Neiiendam, en af datidens kendte og ansete københavnere, havde gjort sit yderste. Der blev serveret en halv snes retter mad og lige så mange slags vine, og deltagerne underholdtes med liflig musik. Den lange spiseseddel vil undre den nuværende generation, men sådan var

det nu dengang, når der skulle gøres noget ud over det daglige.

Naturligvis blev der talt og sunget ved denne fest. En af de større poeter blandt bankens embedsmænd havde forfattet en sang, der som en hyldest til direktionen blandt andet indeholdt følgende i hvert fald meget velmente vers:

De trende ved roret med
 sikkerhed ser,
 det Tegner til storm og
 orkanagtigt vejr,
 om skuden end Døcker
 ved brådsøens kam,
 den går dog så støt som
 på roligste Damm.

Henry Tegner
 direktør 1897-1905

Ved erhvervelsen af Erichsens Palæ mente man, at nu havde Handelsbanken ikke blot fået et smukt og værdigt hovedsæde, men efter al beregning skulle nu bankens lokaleproblemer være løst for lange tider. Udviklingen gjorde imidlertid snart pladsforholdene begrænsede, navnlig trængtes der til et større lokale for bankens ekspedition og i forbindelse dermed den daglige bogføring. I 1905 erhvervede Handelsbanken da fra C. B. Hansens Etablissement den tilstødende ejendom ved Holmens Kanal og Laxegade (Holmens Kanal 4) for en købesum af 300.000 kr.

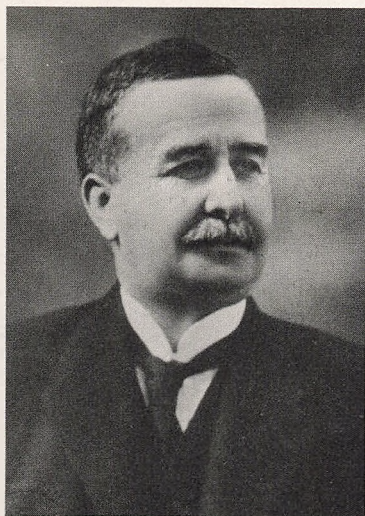
Det var arkitekt Fred. H. Levy, der efter købet af Erichsens Palæ havde forestået restaureringen af bygningens ydre og omdannet den til bankens brug. Nu blev det også ham, der fik overdraget at give tegninger til nybygningen og at indrette den nyerhvervede ejendom, der blandt andet kom til at omfatte det store ekspeditionslokale i stuen. Kreditkassen for Landejendomme flyttede bort som lejer i 1910, hvorefter Sø- og Handelsretten lejede 1. sal sammen med 2. sal, som den beboede i forvejen. Sø- og Handelsretten flyttede i 1920 til retsbygningen i Fredericiagade og afgav dermed betydelige lokaler til brug for Handelsbanken.

Arkitekt Levys tilbygning til Erichsens Palæ langs Holmens Kanal – fuldført 1910.

Hovedsædets første udvidelse

Hovedsædets store ekspeditionslokale i Levys bygning.

Einar Damm
direktør 1904-1932

Smil

En direktions opgaver er mangfoldige

To ejendomme i Glomstrup Vig og Hvorupgaard i Vendsyssel kom i 80'erne ved tidernes ugunst i Handelsbankens eje. Ejendommene blev for en længere årrække direktionens smertensbørn eller kæledægger, som man nu ser på det. Der findes en lang korrespondance, højtideligt underskrevet af to direktører, der viser, med hvilken omhu og sans for sparsommelighed direktionen tog sig af driften.

I korrespondancemappen med breve fra direktionen kan læses, at Glomstrup Vig anmodes om at sende en stak hø »som etatsråd Reimann talte med Dem om« til Hvorupgaard, og der gives tilladelse til køb af 5 stk. ungvæg, når samme kan erholdes til en passende billig pris. »Vi finder ingensomhelst anledning til at eftergive gæstgiver Jensen noget for en ham tilhørende i vigen omkommen ko«. Man finder det urimeligt, at der er ydet 8 kr. til en formand for 2 dages arbejde, og det synes overhovedet ikke nødvendigt at yde særskilt betaling til en formand, når inspektøren på ejendommen er til stede. Det forekommer også direktionen, at en medhjælper må aflønnes med en betydeligt mindre løn end 50 kr. månedlig for sommerhalvåret. »Engenemgående dagløn af 1,68 kr. til de almindelige arbejdere findes for høj, og der er ingen grund til som sket at afrunde lønnen fra 1,66 kr. til 1,68 kr.«. »De må se at få den faste dagleje ned, og i det hele bestræbe Dem for større økonomi. Vi ville ikke finde os i at betale mere end andre, fordi Glomstrup Vig for tiden ejes af en bank, og det kan ikke fejle, at der har været arbejdskræfter nok at få«.

BANKBUD MENSENS 35 ARS JUBILÆUM 1908. Jubilaren, der havde været med fra bankens start, fejres her af kollegerne.

Om at skuffe

I dag er det nok utænkeligt, at man ville sætte eleverne til andet end det, de egentligt er ansat for, mens det i gamle dage næsten kunne være omvendt.

Fhv. vicedirektør R. Kæstel fortæller om sin elevtid:

»Det var i 1915, det første år, jeg var i banken, og det var blevet rigtig vinter. Så en dag kom korrespondent F. Cohen (som jeg altid kaldte Ferdinand, mens han kaldte mig Gisse-

mand) og sagde: »Hør, Gissemand, har du lyst til at komme ud og spise frokost hos mig i morgen. Der er faldet en forfærdelig masse sne«. Jeg sagde »ja tak« og kom derud næste dag. Cohen stod på trappen, og der lå virkelig en masse sne. Han gav mig en skovl og sagde: »Nu kan du jo begynde at skuffe sne«. Det gjorde jeg så, og da jeg var færdig, kom han ud og sagde, at klokken jo ikke var ret meget endnu, så det var for tidligt at spise

SNAPSHOT FRA ODENSE FILIALEN 1907. Resultatet af byens årlige børnehjælpsdag synes ikke ringe - også dengang bistod Handelsbanken med optælling ved indsamlinger.

JUMBO, alias daværende kontorchef L. Carlsen, havde en karakteristisk gang, der var årsag til dette tilnavn. Han var et let offer for kollegernes karikaturer som for eksempel på denne tegning, hvor han for 117. gang revser piccoloen Arnold Hansen med den berømte sætning: »Når je' si'er, at je' har set, at du har hørt, at je' har kaldt, så har du at komme!«

PERSONALEREVY I ODD FELLOW PALÆET 1923. Her var Jumbo naturligvis også et af ofrene, idet daværende kontorchef Steffensen spillede Carlsen (nr. 2 fra højre). Kontorchef Carlsen var iøvrigt ikke blottet for lune, og hans kommentar til Steffensen var: »Jeg ved godt, at du kopierer mig, men je' gør det meget bedre selv«. I revyen illuderede senere vicedirektør R. Kæstel på udmærket vis som dame – som det fremgår af billedet.

frokost, men om jeg ikke kunne gå ned og rense hans hønsehud. Cohen havde temmelig mange høns, og da jeg endelig var færdig med det arbejde, fik vi frokost, iøvrigt en ganske udmærket frokost med snaps.

Jeg tog så hjem igen, og i de følgende dage kom der mere sne, men jeg hørte ikke mere til Cohen før den følgende mandag. Så kom han hen og sagde: »Hør du Gissemand, hvad forskel er der på dig og så Arnold (det var piccoloen)? Jo, se Arnold, han kan skuffe sne, men han drikker ikke snaps. Du drikker snaps, men kan ikke skuffe sne!«

Lidt om »Geheimen«.

Personlig kunne direktør P. N. Damm synes noget utilnærmelig og kantet, men alligevel blev han en populær figur i forretningsverdenen. »Hvad mener Peter Nicolai« hed det tit. Bankier Aage v. Benzon har i et interview i Berlingske Tidende fortalt, hvorledes han i 1910 som 17-årig en dag blev kaldt ind til sin chef, vekselerer etatsråd I. S. Salomonsen, som overleverede ham en check på 1 million kroner trukket på chefens konto i Handelsbanken,

og bad ham gå ned i banken og hæve den i kontanter. Den unge v. Benzon henvendte sig ved kassen med checken på det dengang uhyre store beløb, og den usædvanlige ekspedition blev naturligvis straks refereret til direktionen. Efter nogen ventetid blev den unge mand da også anmodet om at komme op til gehejmeetatsråden. »Sæt Dem ned, unge mand«, sagde gehejmeetatsråden og begyndte ganske uskyldigt med en snak om v. Benzon og hans familie. Men pludselig under samtalen bøjer gehejmeetatsråden sig fortløbet mod v. Benzon: »Hvad skal den gamle bruge pengene til?« »Det ved jeg ikke, og hvis jeg vidste det, tror jeg ikke, at jeg måtte fortælle det«. »Nåh, nej, og gå så tilbage til kassen, pengene er der«. Da v. Benzon kom tilbage med pengene, spurgte Salomonsen ham, hvad der var sket i banken.

»Nå, Peter Nicolai spurgte, hvad jeg skulle bruge pengene til?«

»Han forhørte altså en af mine folk. Ja, hvad skal jeg bruge pengene til? Egentlig ikke til noget. Jeg ville se, om Peter Nicolai havde dem, og så kan De forresten gå tilbage til banken og sætte dem ind igen«.

Det var før EDB

Den 1. verdenskrig medførte efterhånden svære økonomiske tider med voldsomme prisstigninger, og da der ikke var noget, der hed pristalsreguleringer dengang, kunne det være svært at få lønnen til at slå til. Da man i det hele taget ikke havde nogen fast aftale om lønnen, måtte man hver gang ind til direktionen og bede om lønforhøjelse, og hvis det kneb, måtte den gamle hovedkasserer Andersen gå i forbøn hos direktionen. En overgang var prisstigningerne iøvrigt så voldsomme, at der blev udbetalt en ekstra måneds gage hver tredje måned.

Gagen udbetaltes dengang ved, at kassereren hver den 1. delte gagerne ud på pultene, således at pengene lå der, når man kom om morgenen. Derefter gik der en gageliste rundt, hvorpå man kunne kvittere, og det var selvsagt spændende at studere den og se, hvad kollegerne, ja endog hvad direktionen havde i løn. Det meste af måneden kunne godt være gået, inden gagelisten nåede yngste mand, og det var Helge Olaf Nielsen – kaldet Sorte Nielsen – fra Revisionen, som havde det utaknemmelige job at inddrive kvitteringerne.

Glade stunder i festligt lag

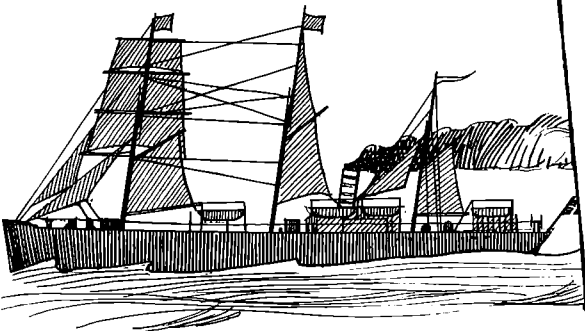
Ja – det var tider. Den første opfordring til hyggelige sammenkomster fik denne udformning. Her blev vel kimen også lagt til Handelsbankens Personaleforening.

1902

Ved personalefesten den 5. marts 1902 blev der sunget flere sange, som var forfattet til lejligheden. Her er en prøve:

Som et Skib, der hastigt glider
over Verdenshavet hen,
skal vor Bank til alle Tider
nok forstå at klare den.
Under Kedlerne vi fyre
jo med store Summer i,
og det Mandskab, som vi hyre,
er der gode Krummer i.

Fyre godt
det er uhyre godt:
vore Chefer de forstå sig på at styre flot.
sætter Kursen så
vore Aktier må
mindst en 20-30 Stykker over pari stå.

1904

Ved personalefesten den 26. marts 1904 afsang man en meget højstemt hyldest til banken«. Første vers lød som følger:

Mel.: Der er et Land.

Der er en Bank så god som få i Verden
– det Handelsbanken er i Kjøbenhavn –
og vist med mig så priser en og hver den,
der hviler ved dens hulde Moderhavn.
Det er en Bank, hvor Høj- og Retsind trives,
en Verdensbank den vist ad Aare bli'r,
thi den med sjælden Flid og Alvor drives
og er for hele Landet Pryd og Zir.

Da der efter mange Uddalelser maa
formenes at være Stemning for ved Sam-
menkomster af selskabelig Art at lære hin-
anden bedre at kende, end der ved det
daglige Arbejde i Banken er Lejlighed til,
sillade vi underlegnede os at frenkomme
med følgende Forslag:

Til Dækning af Udgifterne ved 2 Sammen-
komster - i Juli og i Marts - indbetales 1 Kr.
pr. Maaned. Saafremt man kun ønsker at
deltage i Juli-Sammenkomsten indbetales 1 Kr.
i Maanederne April - Juli inkl. Til Sammen-
komsten i Marts indbetales 1 Kr. i Maanederne
August - Marts inkl.

Sommer-sammenkomsten tænkes arrangeret som
Speortur en Kvendag-Aften (Smørrebrød, Øl, Smags,
Kaffe, Whisky + Soda)

Vintersammenkomsten som Aftenfest (varm
Red, kolde Bord, Øl, Smags, Kaffe, Punsch
eller Whisky + Soda - Frokost.)

Ved Ferie og Sygdom, der udelukker Deltagelse
i Sammenkomsterne, godtgøres Indskuddene.
De, som maatte ønske at deltage, bedes sege
sig.

Kjøbenhavn, den 8' April 1915
(sign:) P. Bojesen (sign:) U. L. Koch
(sign:) Axel Jørgensen

1917

Ved skovturen den 7. juli 1917 synges en Reveille på melodien »Ja vi elsker dette Landet«:

Hil Jer Skovens slanke Stammer
i en Sommerkveld!
Hil Jer, Kroner, tændt i Flammer
i et Solfalds Væld!
Se kun, se: en Skønhedsfylde
af hver Fodsbred gror!
Venner, lad os derfor hylde
Danmarks gamle Jord!
Venner, lad os derfor hylde
Danmarks gamle Jord!

I marts 1918 holdes en ny fest, hvor A. Ulrich digter følgende reviderede udgave af Reveille:

Skidt med Skovens slanke Stammer
og med Solfalds Væld,
Lyse-Kroner, tændt som Flammer,
lys til Fest i Kveld!
Se kun, se: en Skønhedsfylde:
Flasker, Mad og Glas,
Venner, lad os derfor fylde
Glasset ved vor Plads,
ned den halve Rødvin skylle,
tempereret vel tilpas!

Skovturen 1917 – mange handelsbankfolk vil sikkert kunne genkende en hel del af tidligere kolleger og også mindes glade timer.

50-års jubilæet i 1923

Bankens 50 års jubilæum den 18. april blev en stor begivenhed. Mindet om den fem år tidligere afdøde direktør, gehejmeetatssråd P. N. Damm, kom til at stå i centrum for begivenhederne, bl. a. udtrykt ved personalets gave til banken: En buste af P. N. Damm, udført af billedhuggeren Rudolph Tegner og opstillet i det store ekspeditionslokale i Hovedsædet.

Ved afsløringen af busten oplæste daværende fuldmægtig Poul Bojesen en adresse, hvoraf vi citerer:

»Til Bestyrelsesrådet for Københavns Handelsbank.

Den 18. april 1873 begyndte Københavns Handelsbank sin virksomhed, ved hvilken den gennem et halvt århundrede har været en liv-

givende og bærende faktor i landets erhvervs- og finansliv. År er lagt bag, hvor grødetid har bragt dansk foretagsomhed, trivsel og vækst, og år er svundne, hvor krisetider har nedtrådt, hvad virksomme hænder havde sået og værnet om.

På 50-årsdagen for sin virksomheds begyndelse står Handelsbanken, indadtil som udadtil, som et af

landets højest ansete finans-institutter, omgivet af den autoritet og stærke tillid, som de til enhver tid ledende kræfters vidtskuende fremsyn og besindige finanspolitik har skabt. Ikke en enkelt gren, men alt sundt dansk erhvervsliv har denne bank ydet sin støtte og befordring i gode og i onde tider, – indadtil til gavn for hele Danmarks økonomiske og finansielle liv, – udadtil til ære og anseelse for land og nation.

I forståelse heraf er det, at bankens embedsmænd – alle, fra de ældste til de yngste – på denne dag har ønsket, forud for alle andre, at bringe banken, som er vor arbejdsgiver, vor hilsen og vor hyldest; thi ingen kan vel siges at være knyttet til banken i et så nært gensidigt forhold som hele den store stab af embedsmænd, hvoraf hver enkelt – alt efter sit ansvar og sin evne – yder sin indsats og er et levende led af den virksomhed, bag hvis sikre mure vi har fundet en betrygget eksistens«.

På jubilæumsdagen festede personalet. Her er det bankbudene.

Hotel Monopol

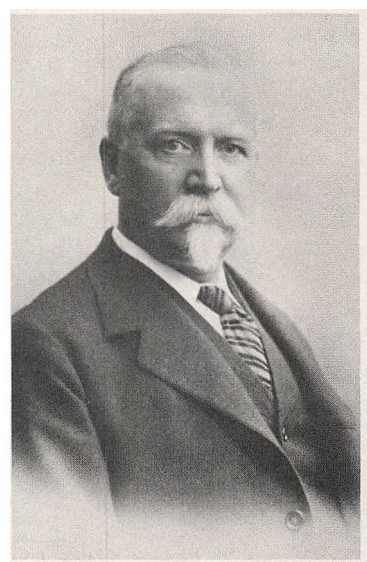
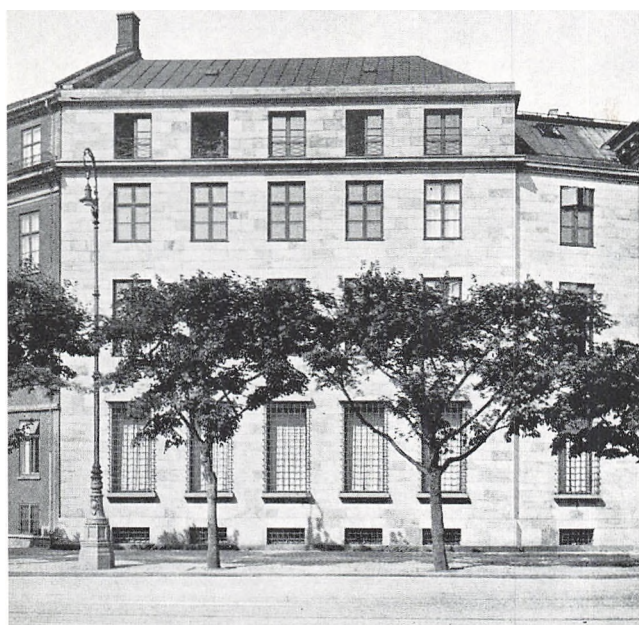
Ejendommen i Vingårdsstræde tegnet af arkitekt Carl Brummer.

Banken voksede stadig, og i slutningen af tyverne nåede Hovedsædet den størrelse, det har i dag. I 1928 stod den såkaldte Brummerske bygning færdig på hjørnet af Laxegade og Vingårdsstræde. Her lå tidligere Hotel Monopol, som især var kendt som samlingssted for kunstnere, og endnu tidligere havde der ligget en bygning, i hvilken Louise Rasmussen, den senere grevinde Danner, havde haft sin modebutik.

Arkitekt Carl Brummers bygning betød en betydelig udvidelse af Hovedsædet, og da Brummer samtidig var i gang med nybygningen i Holmens Kanal 6-8, kunne en del af ejendommen i Vingårdsstræde foreløbig udlejes.

Nybygningen i Holmens Kanal, også tegnet af Carl Brummer.

1928 - Hovedsædet udvides atter

Etatsråd Fr. Nørgaard
direktor 1909-1931

Krisen i 1931

ERKLÆRINGEN OM HANDELSBANKEN

Valuta-Udvalget holdt Møde, før dens Udseende.

PAAR for Forside gengiver vi den Nat Udsendte Erklæring vedrørende Handelsbanken.

Af de Maanedes-Balancer for Udgangen af September, som Regeringen offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

Bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

bankerne offentliggjorde i 'Oaar-bankerne' offentliggjorde i 'Oaar-

POLITIK

København, Søndag den 4. Oktober 1931.

Handelsbanken fik i Nat Tilsagn om ubegrænset Støtte af Nationalbanken

Et natligt Møde hos Nationalbankdirektør Rosenkrantz vedtager Hjælpen til Handelsbanken

„Midler til Raadighed i den Udstrækning, hvori Handelsbanken anser det for rigtigt og nødvendigt”

Tiden efter den første verdenskrig blev en vanskelig tid med økonomiske kriser både inden og uden for vore døre. Vi så herhjemme en række større og mindre banker, der på grund af lidte tab måtte rekonstrueres eller endog standse og træde i likvidation. Stemningen blandt publikum var nervøs, og rygterne gik snart om den ene bank, snart om den anden.

Længe beskæftigede rygterne sig ikke så meget med Handelsbanken, men naturligvis havde Handelsbanken også engagementer, der var tabgivende, og omkring 1930 antog rygterne om Handelsbankens tab overdrevne dimensioner, hvilket foranledigede bankens ledelse til den 1. marts 1930 at afgive en erklæring på børsen om risikoen på nogle engagementer, som man særligt havde beskæftiget sig med.

Især hen på eftersommeren 1931 tog rygterne om Handelsbanken fornyet fart, utvivlsomt forstærket ved

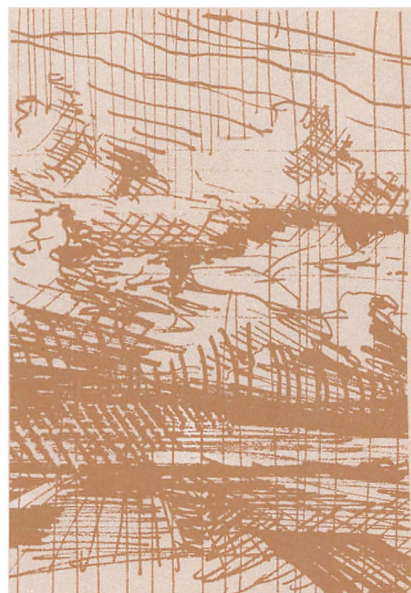
krisen i Tyskland og Englands devaluering. Der skete så store udtræk af Handelsbankens indlånsmidler, at bankens ledelse måtte se alvorlige likviditetsvanskeligheder i øjnene, og ledelsen besluttede sig da til at gøre situationen klar for Nationalbanken og at anmode Nationalbanken om at tilsige Handelsbanken fornøden likviditetsstøtte. Dette skete da på et møde, der afholdtes lørdag den 3. oktober.

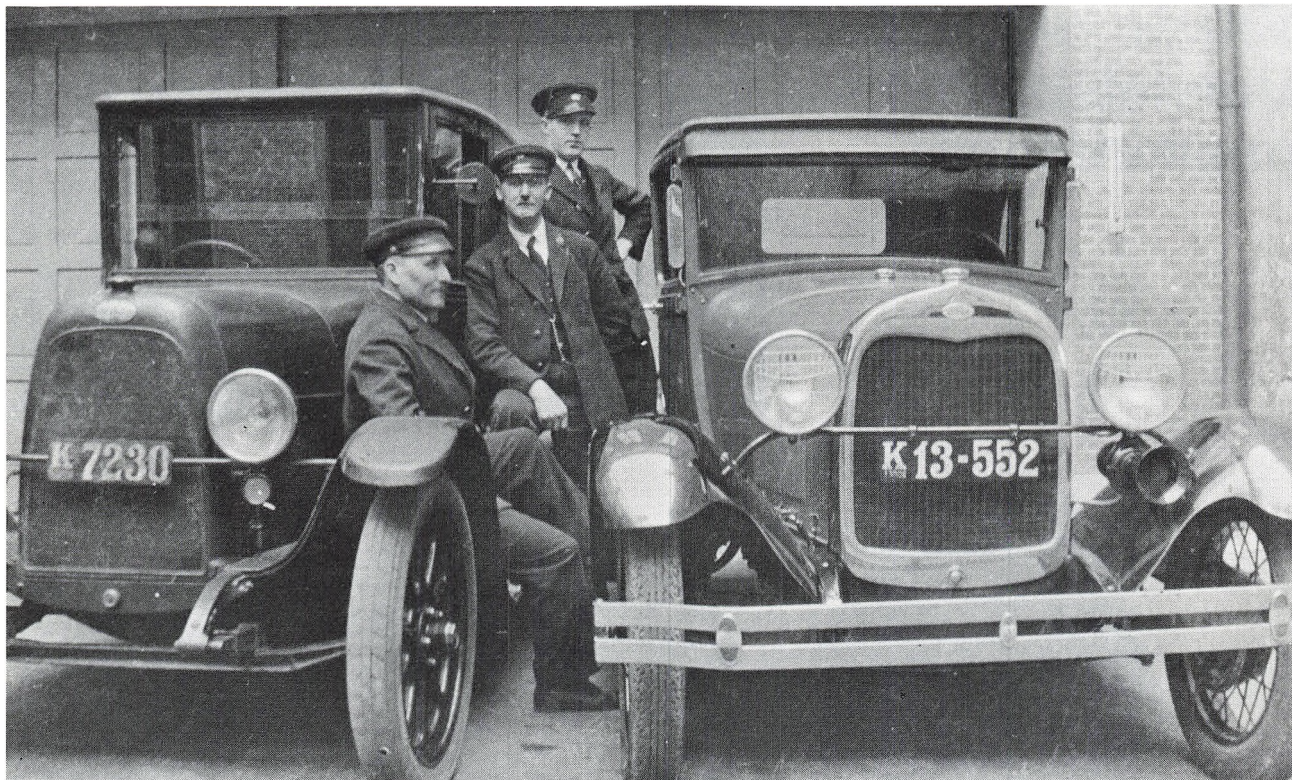
Nationalbanken, der ikke har været i tvivl om Handelsbankens solvens, var straks positiv, og den samme nat udsendte Nationalbanken en erklæring af følgende ordlyd:

»Under hensyn til at der i visse kredse synes at herske tvivl om Handelsbankens likviditet, har Nationalbanken i dag givet Handelsbanken tilsagn om at stille midler til dens disposition til dækning af mulige udtræk i det omfang, hvori Handelsbanken anser det for rigtigt og nødvendigt».

Denne erklæring var et tillidsvortum til Handelsbanken, og således blev det også opfattet både i ind- og udland. Der kom hurtigt ro om Handelsbanken; men unægtelig havde det været nogle spændende dage for bankens ledelse og medarbejdere, dage, som vi ved bankens 100 års jubilæum må have lov til at se tilbage på med stolthed.

Så flot var man kørende for Hovedkassen i begyndelsen af 30'erne. Chaufførerne er fra venstre P. Larsen, Hasbo og Evan Brandt.

I 1930'erne lå Inkasso der, hvor direktionen nu har lokaler. Dette er »ekspeditionen«, hvor vi fra venstre ser elev (vicedirektør) A. Bagge-Petersen, en daværende piccolo, assistent (vicedirektør) C. Thaarup, en af bankens først ansatte damer, frøken Lefèvre, assistent (prokurist) K. Sørensen, assistent (senere direktør i Aabenraa Kreditbank) C. Køberg og prokurist L. Koch.

Om at gå til frokost

Ligesom det før i tiden var kotume at spørge sit arbejdssted om tilladelse til at gifte sig, idet man skulle redegøre for, om man var i stand til at forsørge en familie, var det også kotume, at man skulle have særlig tilladelse til at holde ferie, ja nogen steder endog til at holde frokost.

Fhv. bestyrer H. H. Lefolii fortæller en lille historie herom: Prokurist B. Hilligsøe kommer en dag ind til prokurist I. Rønne og siger: »Hr. prokurist Rønne. Hvordan er det her med Deres personale, når de skal spise frokost? Inde hos mig har vi ordnet det på den måde, at når en af mine folk skal til frokost, så stiller han sig op bagved min stol og siger: »Hr. prokurist Hilligsøe, må jeg gå til frokost?«, og så ser jeg på mit ur og siger: »Ja, vær'sgod, det må De godt«. Når der så er gået en halv time og ti

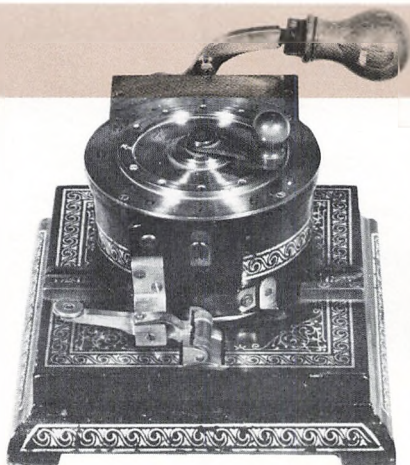
minutter, stiller vedkommende sig igen bagved min stol og siger: »Hr. prokurist Hilligsøe, nu har jeg været til frokost«, og så kommer den næste hen og siger: »Hr. prokurist Hilligsøe, må jeg gå til frokost«, og

sådan fortsætter det, til hele mit personale har været til frokost. Men hvordan har De ordnet det hos Dem, hr. Rønne?«. »Ja, det ved jeg sgu ikke«, svarer Rønne, »jeg tænker, at de spiser, når de er sultne!«

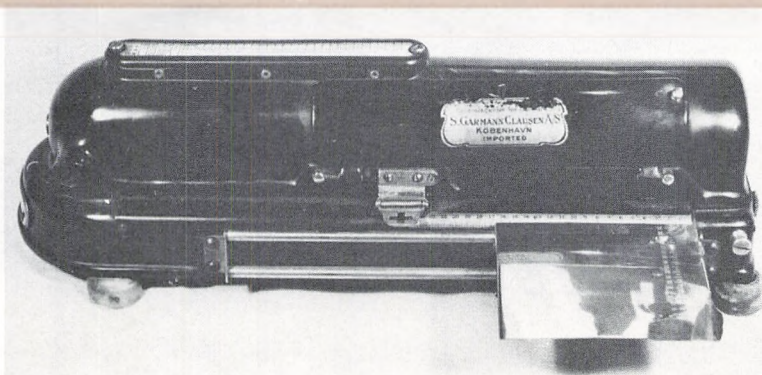
100 år -set i Handelsbankens maskinalbum

BOGHOLDERIET med fjerpen og skråpult 1873-1905.

CHECKPERFORATOR fra 1880-1900.

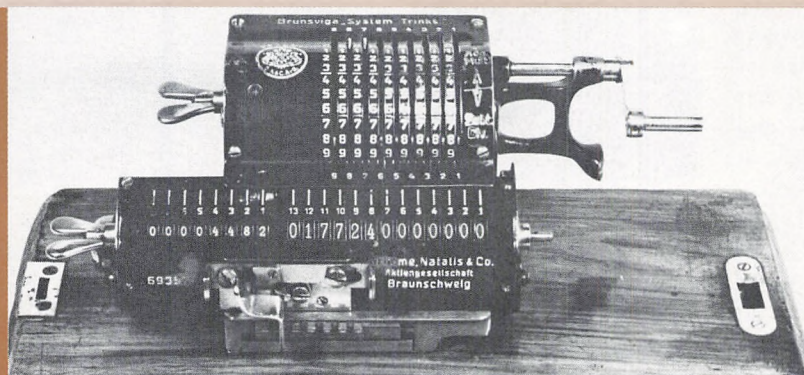
FRANSKBRØDET - Checkbeskytter i 1920'erne og 1930'erne.

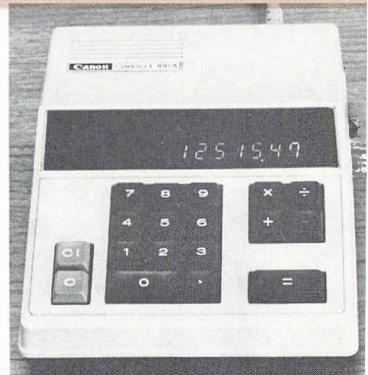
og udbyggede med IBM automatisk skrivemaskine med magnetkort i 1972, »BOGSTAVBANDOPTAGEREN«.

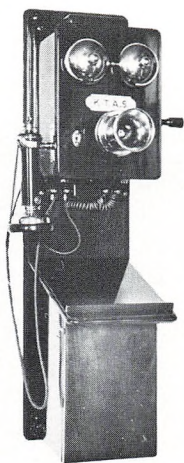
Første elektriske skrivemaskine kom i 1925. »MERCEDES ELEKTRA«

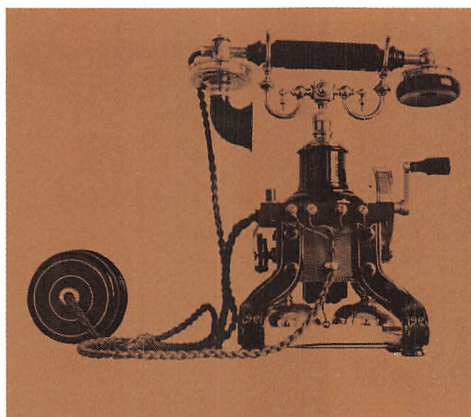
BRUNSVIGA-svinger fra 1920 kan den dag i dag bruges til udregning - - -

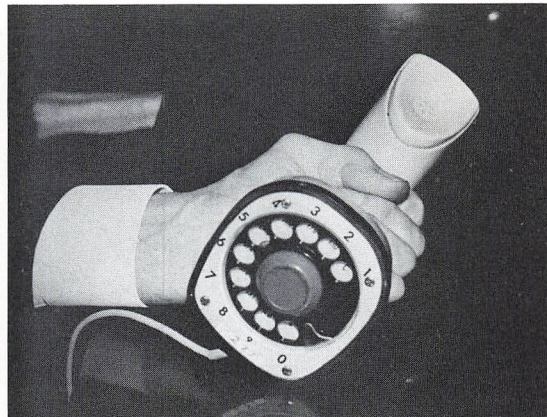
selvom »CANON« - LYSAVIS ELEKTRONREGNER i lommeformat er hurtigere med resultatet

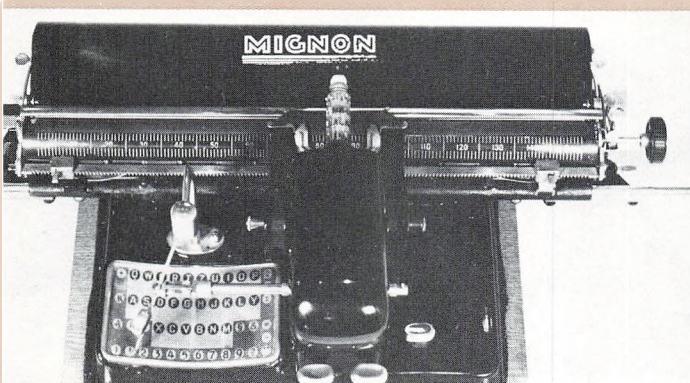
1890'erne bragte TELEFONEN til den moderne bank -- --.

Telefonen blev pillet af væggen og sat på bordet 1900-1915.

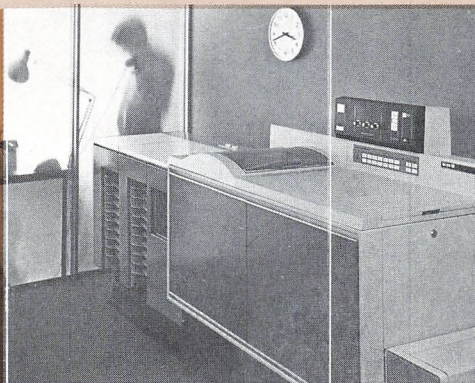
I 1969 anskaffedes ERICOFONEN. Fra denne og den almindelige telefon kan der drejes direkte til hele Europa.

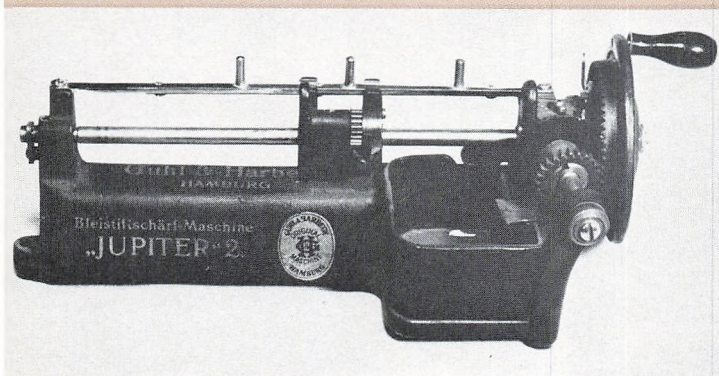
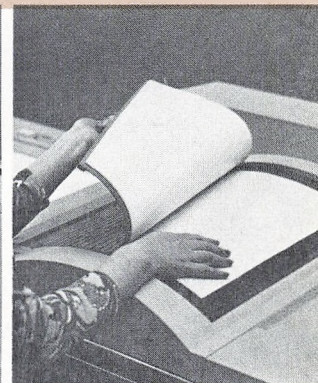
SKRIVEMASKINENS indtog 1905, og den var med »KUGLEHOVED« --- som vi genoptog 1963 med IBM elektrisk kuglehovedmaskine ---

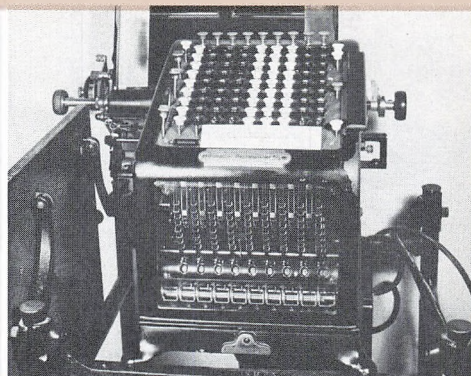
»DEN BLA ENGEL« - kopipresse fra 1920-1930 blev både rost og forbandet --

det er noget nemmere i dag med »XEROX«, der både kan sortere og formindske med hastighed på 3600 stk. i timen. De mange XEROX'er i banken tager nu i gennemsnit 12.000 kopier daglig.

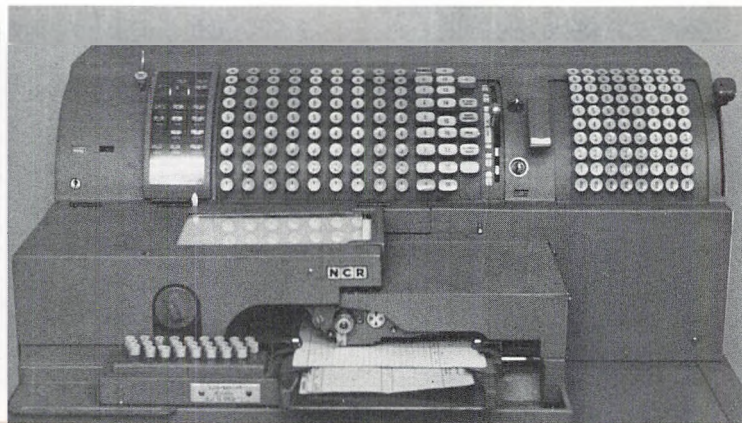
JUPITER-blyantspidser. En himmelsk opfindelse fra 1925 og navnlig i 1930'erne.

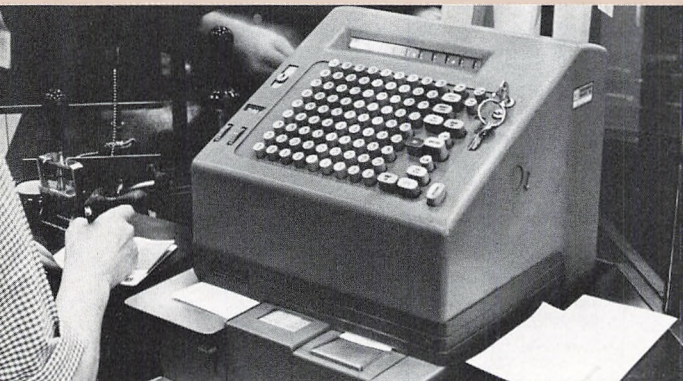
REGNEMASKINEN kom for alvor frem i banken 1920-1930. Her er en »BURROUGHS«. Tænk at kunne tælle rentenurmaskine og trække »røde rentenumre« fra.

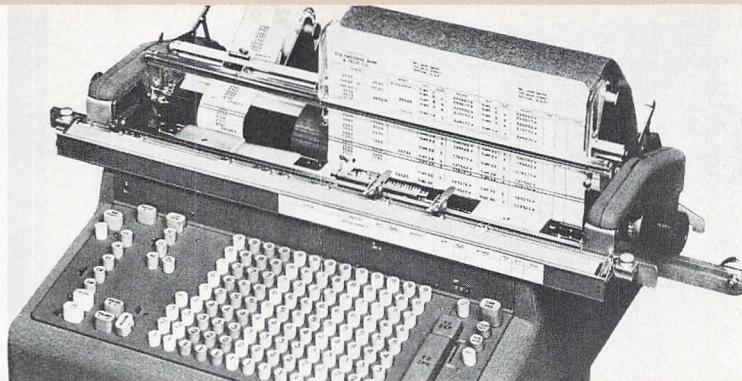
KONTORTIDEN - - - var lang.

Men i 1934 startede den virkelige revolution med maskinbogføring »NATIONAL KI. 2000«. Samme maskine brugtes i op til 30 år.

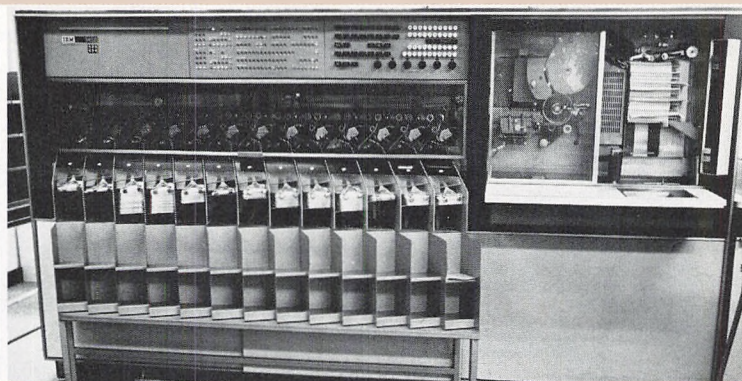
Kasemaskinerne »NATIONAL KI. 41« holdt deres indtog i banken i 1960. Banken har i dag ca. 550 kasemaskiner af denne type. Samtidig med denne nyskabelse - - -

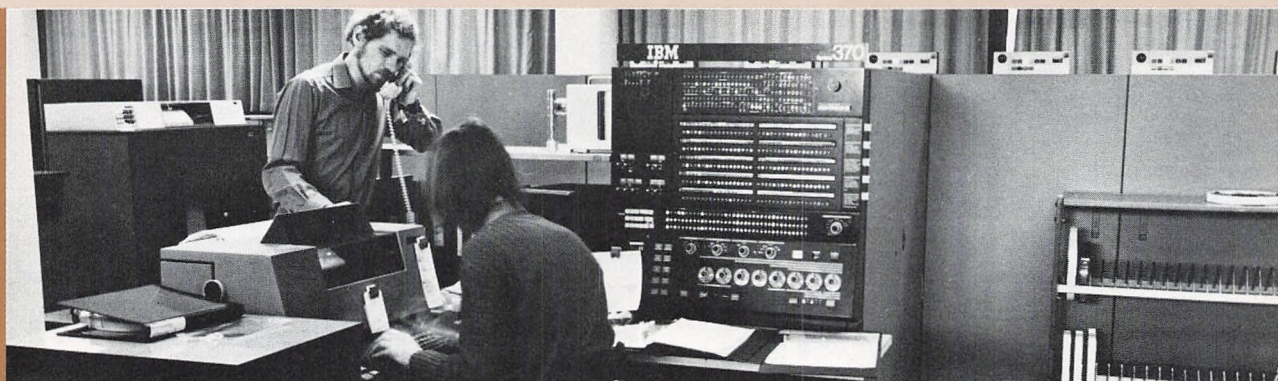
blev maskinbogføringen ændret til »NATIONAL KI. 32«. Søstermaskinen »BURROUGHS SENSIMATIC« blev navnlig brugt i København. Denne periode sluttede i 1965.

Datafangsten sker for checkenes vedkommende fra 1965 med magnetkodeskrift. Her vises indkodning på »NATIONAL 481«.

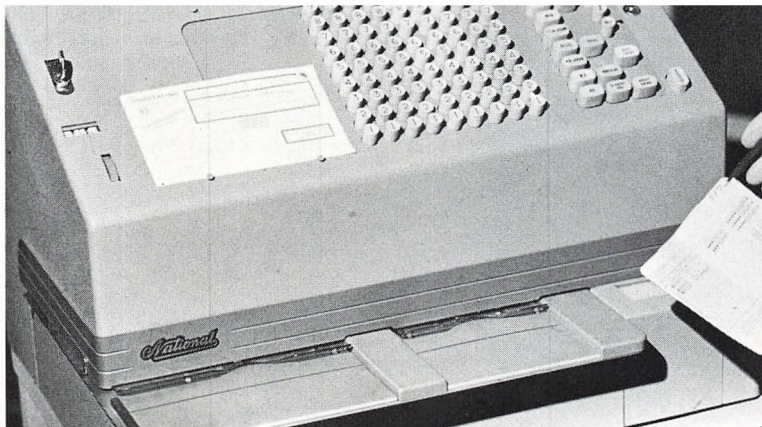
»IBM 1419« bruges i dag til sortering/indlæsning af dagligt 185.000 checks.

»IBM«-anlæggene 360 og 270 styres fra Kontrolbordet, som har lystableau.

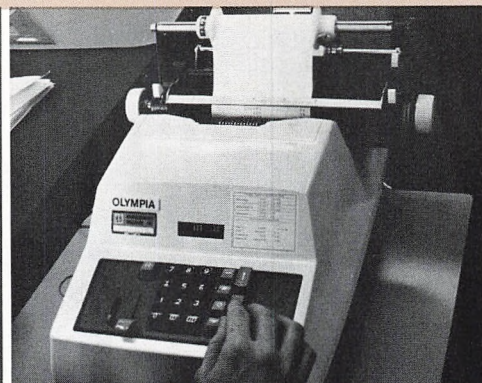
Den gamle gode »KONTRABOG« fra bankens start og indtil 1940'erne afløstes af maskinbøgførte Kl. 2000-bankbøger, der igen - - -

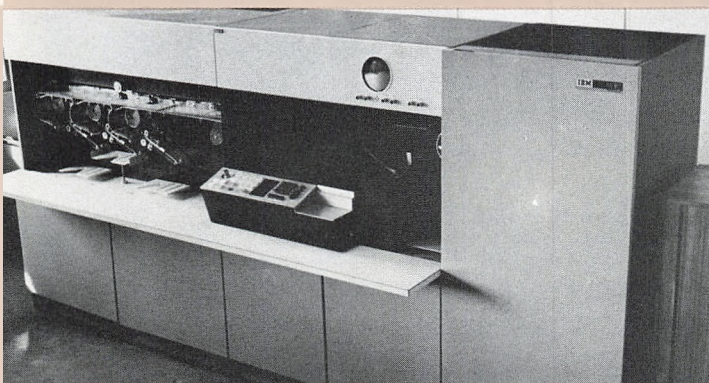
i 1960 blev afløst af den lille maskinførte bankbog på »NATIONAL Kl. 42«. I 1965 sluttede denne omlægning, og Kl. 2000 udgik.

1963 blev starten på EDB-omlægningen med bogføring ved bilagshulning på »IBM«-hullemaskine - - -

og fra 1972 »OCR«-opspil ude i afdelinger og filialer på »OLYMPIA«-Kodestrimlemaskiner.

»IBM 1287« er fra 1972 taget i brug til læsning af bil- og flyfremsendte OCR-ruller.

100 år - set i Handelsbankens maskinalbum

Databehandlingen resulterer i udskrivning af både journaler og kontoudskrifter på f. eks. »IBM-PRINTER« med 200 linier i minuttet, og afsendelsen af kontoudskrifter sker på »BELL & HOWELL«-kuverteringsmaskine. Den her viste klarer 10.000 udskrifter i timen. Maskinparken klarer pakning og udsendelse af over 100.000 udskrifter hver ultimo måneden og 31.12. over 1/2 mio. udskrifter.

V. A. Krøger
direktør 1918-1932

Medlem af repræsentantskabet 1960-1970
Formand for repræsentantskabet
og bestyrelsen 1960-1965

Olaf Hedegaard
direktør 1932-1960

Oprettelse af afdelinger tog fart

P. V. Storm
direktør 1932-1934

Den 1. april 1932 åbnedes Grøndals Afdelingen i supersmarte lokaler indrettet af arkitekt Fritz Schlegel.

Den 2. oktober 1933 åbnedes Vesterbro Afdeling i villæen på hjørnet af Platanvej og Vesterbrogade. Afdelingen var en af de første maskiniserede, forsynet med en National kl 2000. Her er et billede fra åbningsdagen. Til venstre står Kristian Jacobsen, den senere organisationschef og vice direktør.

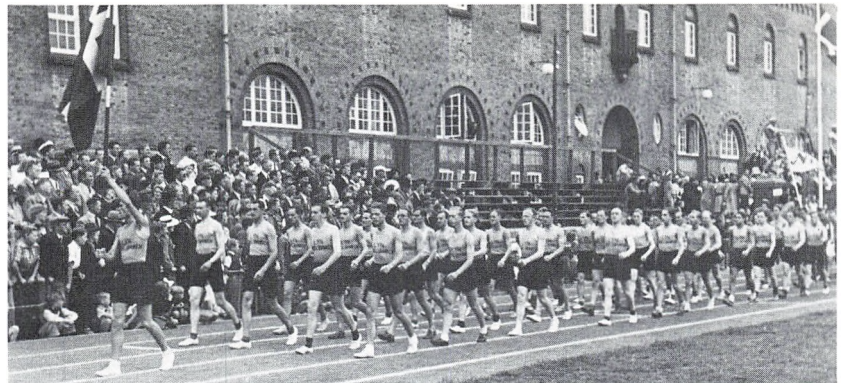

Ernst v. Kauffmann
direktør 1932-1952

Bankens feriehus i Villingebæk åbnedes i 1940. Mange handelsbankfamilier har i årenes løb tilbragt vidunderlige feriedage her. Sommeren 1972 blev den sidste sæson – tiderne har ændret sig, og mange foretrækker nu ferie i bankens efterhånden mange feriehus.

I krigens år blomstrede foreninger og klubber stærkt op. Her ses en flot indmarch til Fagenes Fest i 1942, hvor vor idrætsforening med navnet LYN repræsenterede Handelsbanken.

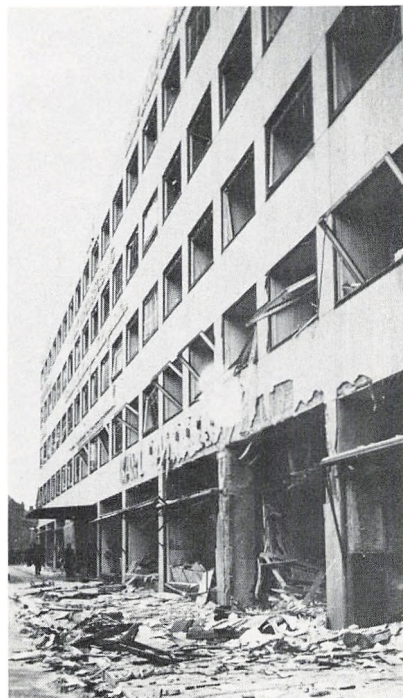
Hovedsædets »schweizere« har altid været omsværmet. Her er det H. Windeløw, der i 1944 er portrætteret sammen med et par søde damer.

I årene under krigen og årene derefter havde Handelsbanken både et kor og orkester. Det var koncertchef Holger Schou, Gammeltorv Afdelingen, der var den inspirerende dirigent.

Vold og sabotage gik heller ikke Handelsbanken forbi. Det stærkeste anslag var sikkert bombeeksplosionen i vort nye hus i Aarhus. Den 21. februar 1944 kl. 23.54 sprang en stor bombe i ejendommens kælder – samme dag indvielsen havde fundet sted. Ingen kom til skade, og banken kunne åbne næste morgen til sædvanlig tid, men bygningen havde unægtelig skæmmet sig, som det fremgår af billederne.

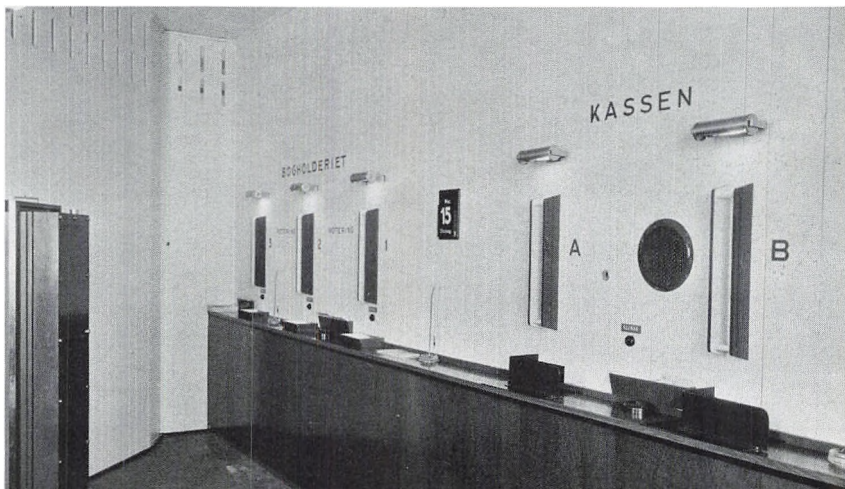

Chefen for Handelsbankens Luftværnspersonel, Sv. Aa. Jacobsen, mønstrer »tropperne« før en større præsentationsøvelse for myndighederne i 1942.

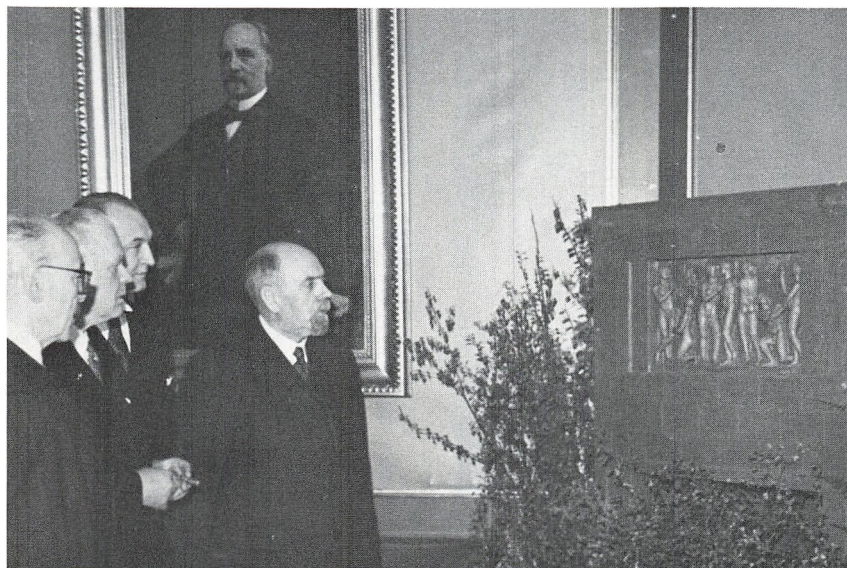
De sidste år af krigen opstilledes trævægge overalt i vore afdelinger og filialer til værn mod voldeligt overfald. Her ses den absolut ikke venlige kundeside i Ordrup Afdeling.

Situationen til venstre skildrer de døjlige minutter i maj 1945, da »muren« faldt.

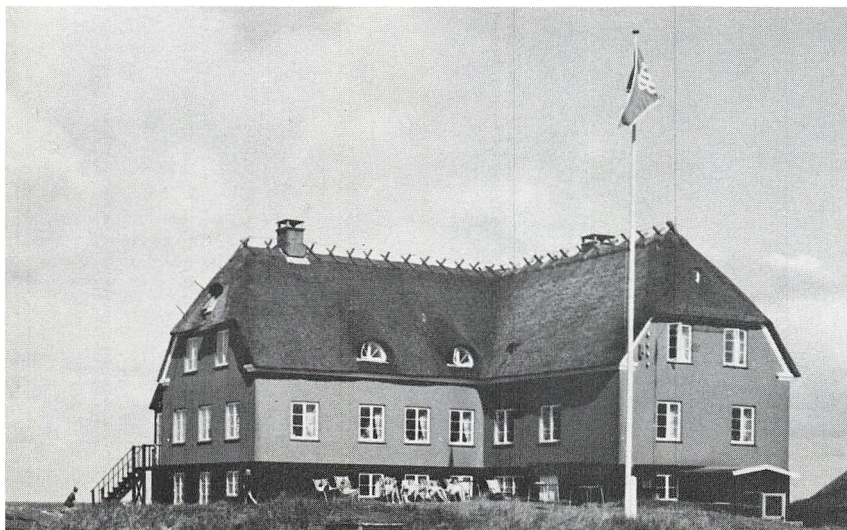
Jubilæet i 1948 var en stor begivenhed. Der festedes flere steder i landet. Dette billede stammer fra Størækassen, hvor de københavnske medarbejdere samledes til taler, musik og sang af vort kor og orkester, og til premiere på filmen »Handelsbanken gennem 75 år.«

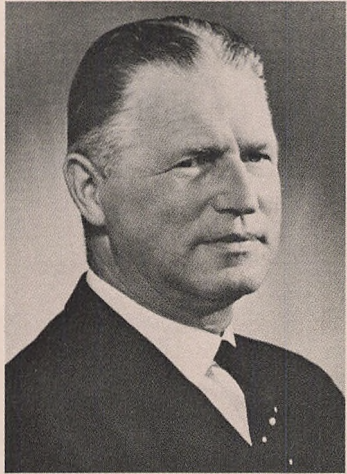
75-års jubilæet

Om formiddagen overrakte personalets gave til banken – den 18. april 1948 dog kun som udkast. Professor Johs. Bjergs relief, der iøvrigt blev hans sidste store værk, er opsat i hallen i Hovedsædet.

Fra venstre ses vicedirektør Lars Madsen, direktør Olaf Hedegaard, direktør E. v. Kauffmann og repræsentantskabets formand, professor Christian Sindballe.

I 1949 åbnedes feriehuset i Vejers, ved det dejlige Vesterhav. Mangen »vejrbitd« ferie er hentet her gennem årene.

E. Glashof

direktør 1950-1969

medlem af bestyrelsen
og repræsentantskabet fra 1969

Henning Hoffmann

direktør 1950-1970

C. V. Jernst

direktør 1960-1962

Den 24. november 1958 kunne Odense Filialens smukke nye ejendom indvies.

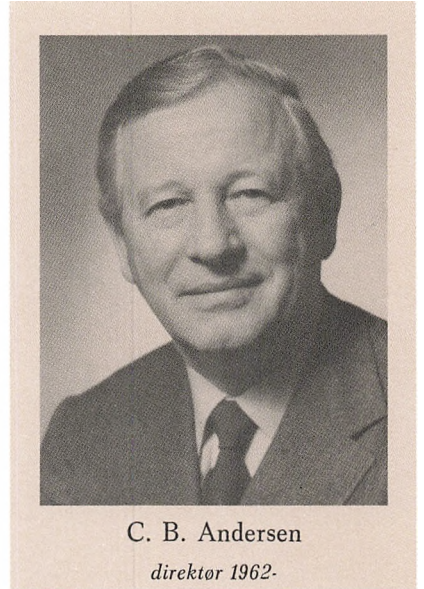

I maj måned 1954 udkom det første nummer af vort husorgan VOR BANK, og første nummers forside måtte naturligvis være det sidste nye billede af vort gamle Hovedsæde Erichsens Palæ. Direktør R. Kæstel var bladets første redaktør.

På initiativ af daværende direktør Olaf Hede-gaard købte banken i 1954 ejendommen »Ugle-mose« i Ordrup. Hvad Uglemose idag står for, er enhver handelsbankmedarbejder bekendt.

I 1960 var det slut med selv at skulle hente lønseddel og derefter kontanter. Det var helt hyggeligt på gagedagen at møde hinanden i »køerne« i Hovedsædet.

C. B. Andersen
direktør 1962-

Den 1. marts 1960 åbnede filialen i Frederikshavn – og også dermed den første egentlige etablering i provinsen siden 1925.

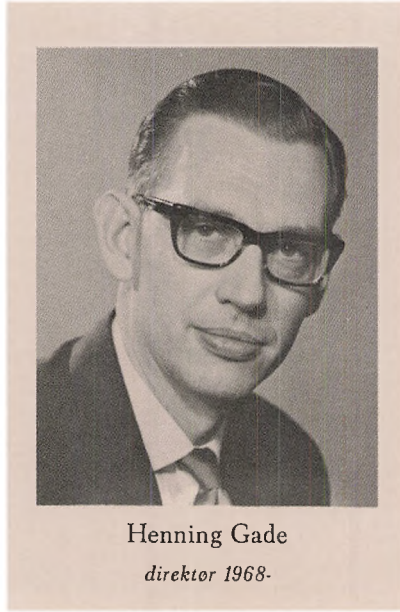
I sommeren 1960 afslørede den daværende formand for personaleforeningen, kontorchef P. Rabbe, foreningens gave til direktør Hedegaard – en buste udført af billedhuggeren Gudmundsen Holmgreen. Direktør Hedegaard – der samme år afgik som direktør i banken – ønskede busten opstillet på Uglemose.

Den historiske dag i 1963 da vicedirektør A. Bagge-Petersen kunne starte vort første EDB-anlæg. Det foregik i lokalerne i Frederiksholms Kanal.

Bendt Hansen
direktor 1967-

Henning Gade
direktor 1968-

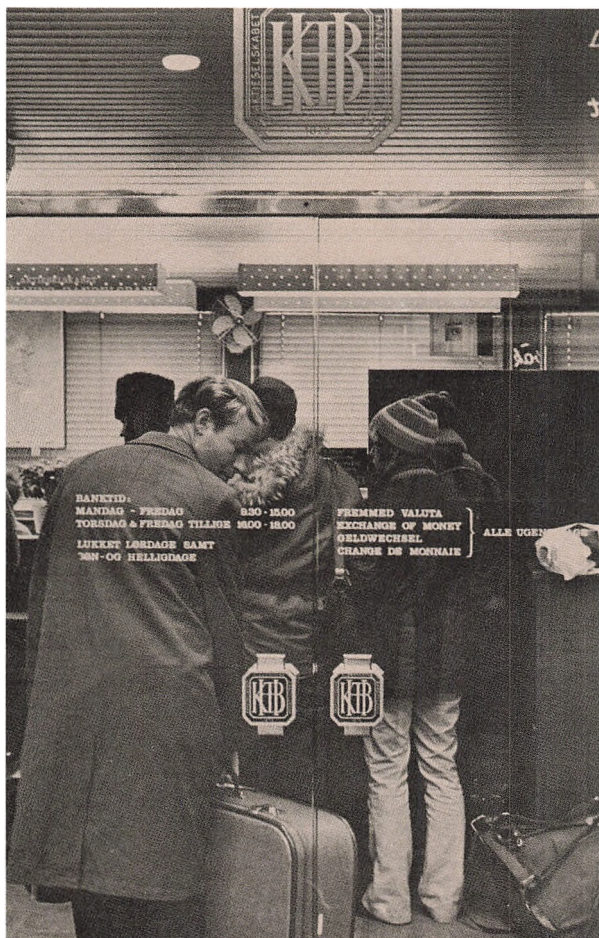
Det var en stor dag for H.I.F., da Poul Aaskilde i 1962 på Uglemose modtog Prins Axels Idrætsmærkepokal, der blev overrakt af prinsen selv.

Den 23. november 1963 overtog banken Løgumkloster Bank i Sønderjylland – den første i rækken af bankovertagelser, som fulgte i årene derefter.

»Åbent hus« i Erichsens Palæ for første gang, december 1969. Over 5000 københavnere lagde turen om ad Kongens Nytorv for at se vort smukke hovedsæde.

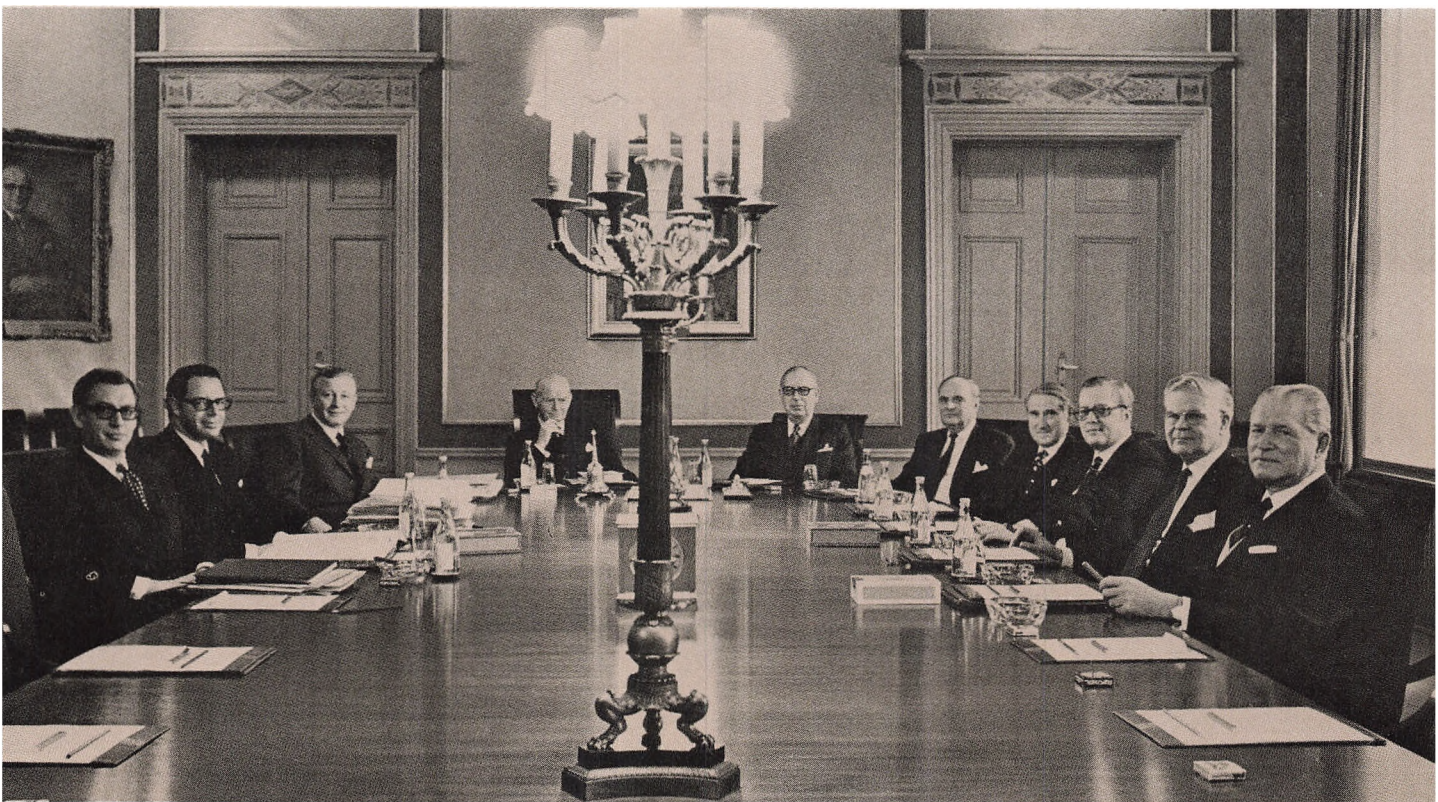
Banken idag

Når døren til Handelsbanken går op, mødes den indtrædende af et miljø, der er forankret i en storbanks organisationsapparat, forretningsorden og foretningsprincipper. Men det, der gør banken til en levende organisme, er de mange mennesker, der virker i og for banken, således at enhver situation får sit individuelle præg og indebærer muligheder for at sætte kulør på tilværelsen i kontakten med kunderne og bag skranken.

Hver dag, overalt i landet og på centrale pladser i udlandet, er over 5000 mennesker med i billedet som repræsentanter for Handelsbanken, og her og på de følgende sider er banken rundt fanget en række situationer, der fortæller noget om, hvad Handelsbanken er idag.

Bestyrelsesmøde

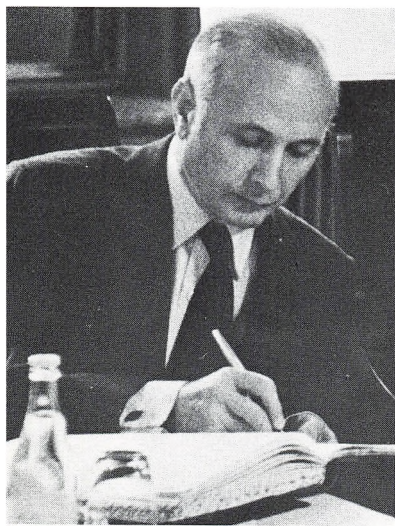
Et af bestyrelsesmøderne i februar. Fra venstre direktør Henning Gade, direktør Bendt Hansen og direktør C. B. Andersen og derefter bestyrelsens formand, højesteretssagfører H. Bech-Bruun, næstformanden, skibsreder E. Hahn-Petersen, direktør, cand. jur. L. Koefoed, kammerherre, direktør M. Olufsen, civilingeniør Christian Arnstød, direktør Marius H. Schou og direktør E. Glashof.

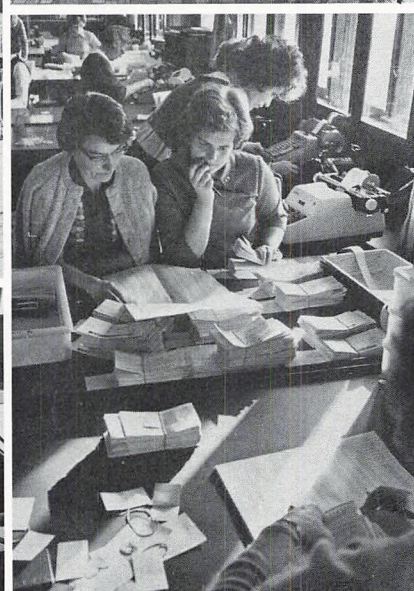
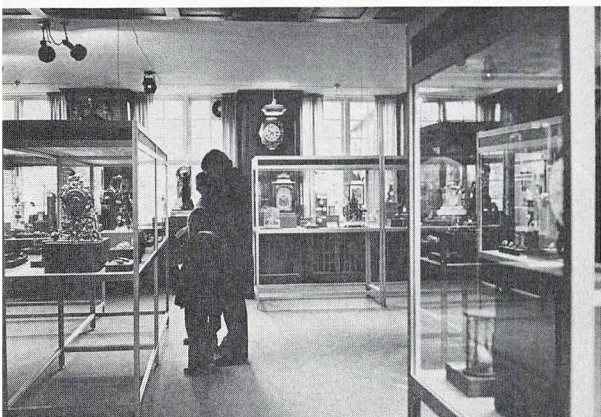
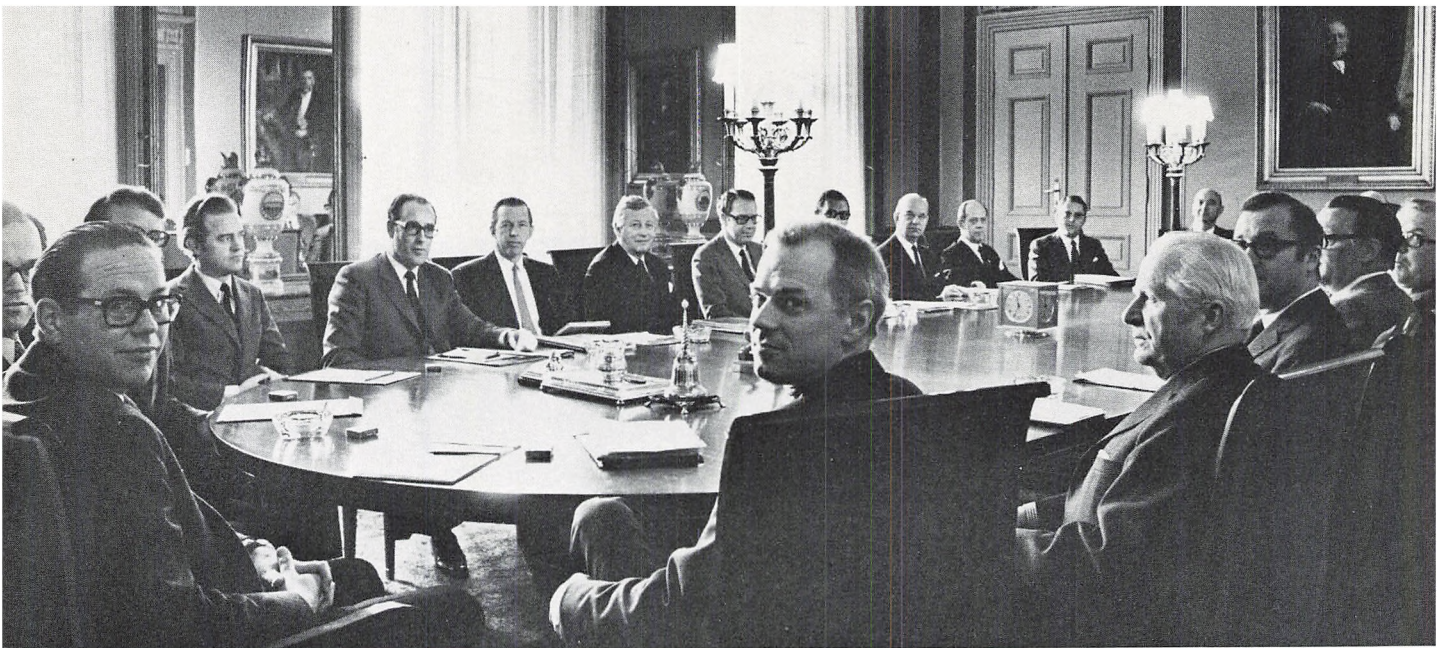

Repræsentantskabsmøde

Medlemmerne af bankens repræsentantskab samlet til møde i Hovedsædet den 14. februar 1973. Fra venstre, øverst: Kammerherre, direktør M. Olufsen, direktør Niels Kampmann, direktør, civilingeniør Carl Hill-Madsen, landsdommer Chr. Ludvigsen (sekretær), direktør A. Jepsen, civilingeniør Mogens Hartung, civilingeniør Christian Arnstedt. Midderrækken: Direktør, cand. jur. Leif Koefoed, direktør C. B. Andersen, civilingeniør Alex Christiani, direktør Bendt Hansen, direktør Henning Gade, direktør, cand. act. N. E. Andersen. Nederste række: Konsul S. Warrer, direktør Hans Wulff, direktør Marius H. Schou, direktør E. Glashof, skibsreder E. Hahn-Petersen (næstformand), højesteretsadvokat H. Bech-Bruun (formand), civilingeniør Niels Thorsen. To repræsentantskabsmedlemmer var ikke til stede på mødet, nemlig rektor, professor, dr. techn. greve Eggert Knuth-Winterfeldt og direktør Jens W. Werner.

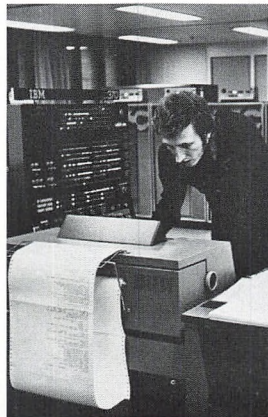

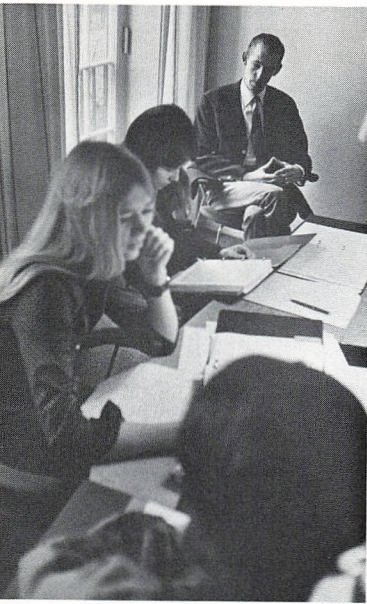
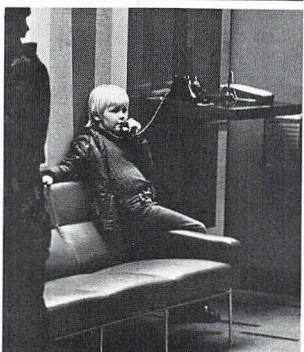
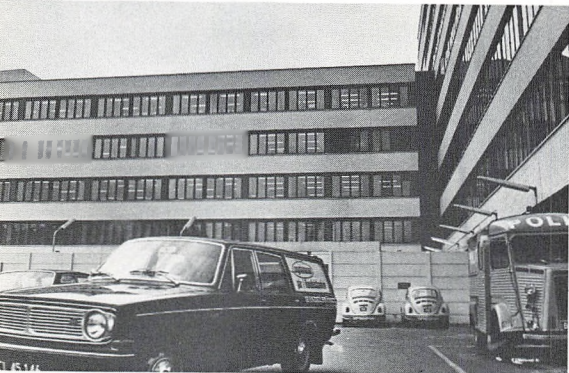
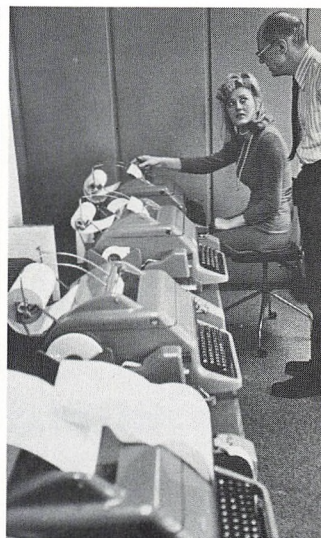
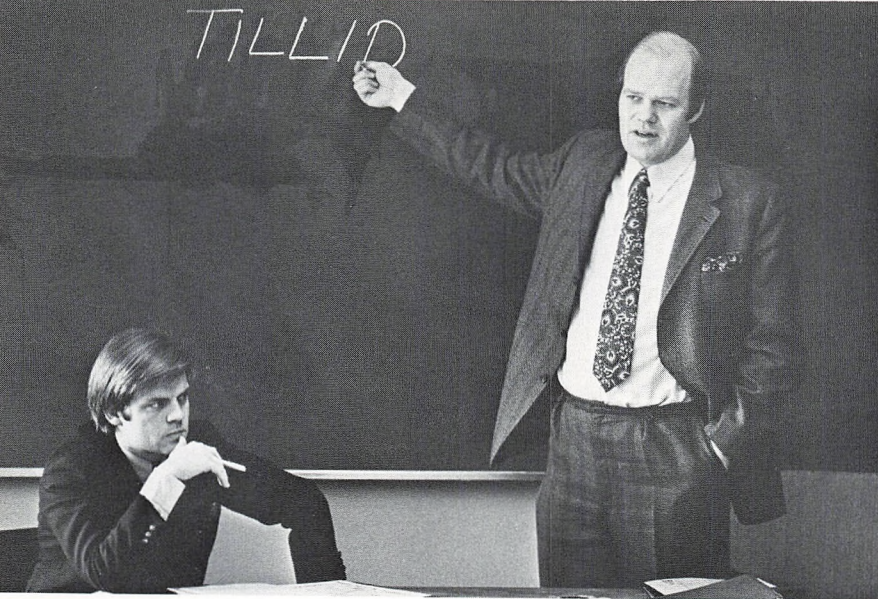
B a n k e n r u n d t

Dagligdagen i banken, som den former sig rundt i de ca. 325 enheder, i uddannelsescentrene i de administrative afdelinger og på direktionens daglige »1/212-møde« med vice- og underdirektører, hvor de mange tråde samles og drøftes.

B a n k e n r u n d t

Vi er inde i en god udvikling med mindre vækst i omkostningerne end tidligere år, sagde højesteretssagfører Bech-Bruun bl. a. i sin formandsberetning.

Generalforsamlingen – regnskabsår nr. 100

– Regnskabsår nr. 100, 1972, blev ikke alene et tilfredsstillende, men et særdeles godt år for Handelsbanken, sagde bankens formand, højesteretssagfører H. Bech-Bruun i sin beretning på den ordinære generalforsamling den 5. marts 1973.

Fra formandsberetningen skal vi endvidere citere:

»Vi er indstillet på at drive bankens store og gode virksomhed videre til alles tilfredshed – ikke alene i aktionærernes, kundernes og medarbejdernes interesse, men til bedste for hele samfundet.

Når man samtidig erindrer sig de

mange restriktioner, som banken må arbejde under, og den skærpede konkurrence, som hersker inden for pengeinstitutternes virkeområde, er der endnu større grund til et anerkendende ord og en hjertelig tak til alle bankens medarbejdere for en dygtig og effektiv indsats i 1972.

Må jeg slutte min beretning med at bringe en varm tak også til bankens mange aktionærer og mange kunder for deres interesse og positive indstilling til vor virksomhed. Tak for godt samarbejde i 1972«.

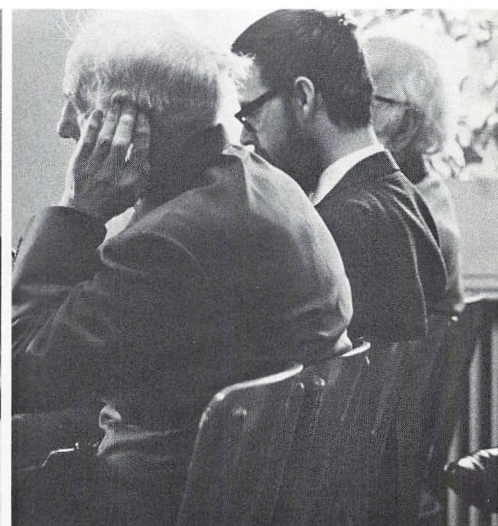
Tilbuddet om medejerskab

Formanden for Handelsbankens Personaleforening, prokurist Finn

Hagen, udtalte blandt andet:

»Som repræsentater for størstedelen af bankens medarbejdere finder vi det rigtigt, for første gang i bankens historie, at tage ordet i denne forsamling. Med dagsordenens forslag vedrørende aktiekapitalen markerer Handelsbanken sig som den første danske bank, der tilbyder sine medarbejdere medejerskab i en form og på en sådan måde, at vi kan rette en tak til bankens repræsentantskab for dette initiativ, som er blevet hilset velkomment med glæde og tilfredshed hos dem, som jeg repræsenterer.

Uanset hvilken indflydelse – direkte eller indirekte – forslaget måt-

Højesteretssagfører Bech-Bruun forelægger regnskabet for 1972.

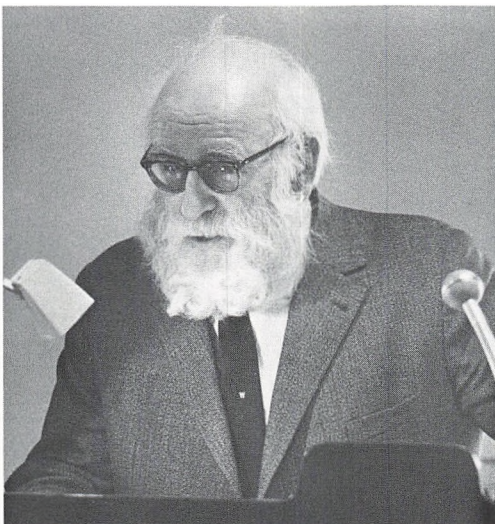
te have på den standende debat omkring medarbejderindflydelse, er vi enige i den opfattelse, at adgangen til dette brede medejerskab vil gøre sit til en øget udbygning af den interesse, som vore medlemmer hidtil har vist vor arbejdsplads, og vi betragter derfor også dette initiativ som »et klap på skulderen« for det arbejde og den indsats, vi til daglig yder til fælles bedste.

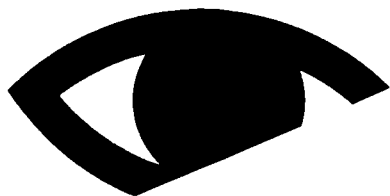
Medarbejderne har gennem årene – med bankens støtte – kunnet erhverve aktier i banken ad ordinær vej, men disse besiddelser har ikke haft den bredde, som vil blive opnået via forslaget. Det kan derfor næppe undre, når vi i denne anled-

ning peger på, at medarbejderskabet ikke alene vil præge den enkeltes holdning i positiv retning, men også til spørgsmålet om aktiv deltagelse i bankens generalforsamling«.

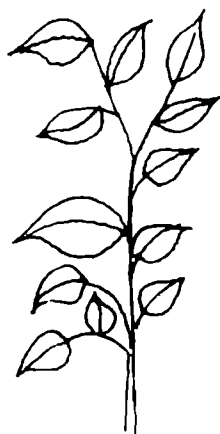
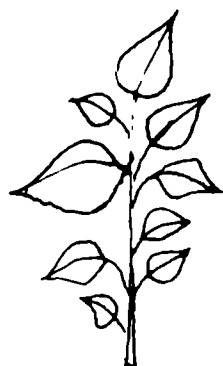
Tilhøjre: Professor, dr. jur. Bernhard Gomard, som på generalforsamlingen indvalgtes i bankens repræsentantskab.

Nederst: Særlig mange aktionærer var mødt op på dette års generalforsamling, og en del tog ordet med kommentarer til beretning og regnskab. Længst til venstre H. P.s formand Finn Hagen.

Krisands SYNSPUNKT

1870erne

på melodien »I natten klam og kold«:

I natten klam og kold
gedulgt bag Nørrevold
blev Handelsbanken stiftet henad klokken tolv.
Det var i marts, og se
man åbned' KHB
den attende april i attensyvtitre.
Grosserer D. B. Adler
var manden, som stod bag.
Derfor ham ingen dadler -
vi hylder ham i dag!
Tre direktører flot
og el've mænd var blot,
hvad man begyndte med, men man begyndte godt!

1880erne

på melodien »I den gamle pavillon«:

Første domicil var Østergade
- en fin facade -
og bag den havde
man det hyggeligt, dog megen møje,
man måtte døje
- samt dårlig luft!
Sponneck, Reimann og Levy skabte her
den bank, man overalt nu ser!
I Østergades gamle stil i Efterslægtens Gaard
voksed' banken mer' og mer'.
Vi havde filialer: Rønne, Odense og Aarhus
og Randers - nu kom fler'.
Men stadigvæk der var kun mænd bag skranken,
og tonen var måske en kende hård.
Men hyggeligt trods alt der var i banken
der i Efterslægtens Gaard!

1890erne

på melodien »Det gjorde man ikke i 90erne«:

Moderne tider oprandt, da bankens hovedsæde
flyttede til Kongens Nytorv: Erichsens Palæ.
I Østergade brugte man endnu lys med gas,
i gården gik og gjorde man på gammeldå's.
Det gjorde man ikke i halvfemserne,
da fik man virkelig bekvemserne:
Man tændte lys ved blot at dreje rundt på knappen,
man sad på plys, og marmor havde man på trappen!
Stort var der blevet i halvfemserne,
man vidste dog, hvem der var hvemserne.
Direktionen skam
stadig man fornåm:
Dækker, Tegner, P. N. Damm.

1900erne

på melodien »Flickorna i Småland«:

Et nyt århundrede oprandt,
og nye ting kom til.
Kontormaskiner indpas vandt
i stadig større stil.
Men passende man ikke fandt
det her med »fingerspil« -
hvad så med kvinder? Ikke sandt,
det ku' de bruges til!
Så kom pigerne i banken
- først en enkelt, siden to -
men at la' dem gå til skranken,
turde man dem det betro?
Ja, nu var pigerne i banken,
så man løb den risiko,
- og en skønne dag er kvinden sikkert
helt i mandens sko!

1910erne

på melodien »Det var på Frederiksberg«:

Husker I den gode tid
op til nitten fjorten?
Flippen den var stiv og hvid,
Stribet selve skjorten.
Og man skrev med sirlig skrift
- alting var så rigtigt -
stille fremad bankens drift
ledet blev forsigtigt.
Filialerne var få:
otte i provinsen,
og i København vi lå
endnu kun ved Krinsen.
Men nu fik vi med et slag
tre på samme dag!
Det var i København: På Gammeltovej,
St. Kongensgade og et andet tovej.
De glade dage dog nu var forbi,
i verden udenfor var udbrudt krig.

1920erne

på melodien »En er for lille«:

Nitten hundred'tve fik vi Sønderjylland hjem;
og vi overtog en bank med filialer fem.
Siden fik vi en og anden bank,
mens en række andre fik en skæbne nok så krank.
For en var for lille, og en blev for stor,
det gik temm'lig skidt, de fleste heden for.
Men Handelsbanken var lavet af kram
- med Nørgaard, Krøger og med Einar Damm.

1930erne

på melodien »Luften var femten«:

Men et rygte nu sagde,
at vi ikke havde
en klink, men at kassen var tom!
Og så gik der panik i
vore kunder, så likvi-
diteten i fare nu kom.
Nationalbanken hjalp i det kritiske døgn
ved at sige, at rygten var løgn:
»Udlån er femten,
og indlån er seksten
- skønt kursen er sytten en halv.
De intet skal frygte,
da vi lægger ryg te'.
Vor tillid er hel kolossal!«
Dermed var krisen til ende,
nu tør et smil vi nok sende,
hvor kursen er rigtig, om også den faldt
til 317¹/₂!

1940erne

på melodien »Når man ser det
hele lidt fra oven«:

I nitten hundred' fyrrer kom så krigen
- gardinet blev for alvor rullet ned!
Skønt indlånsmassen stadig viste stigen,
var bankens glæde ikke stor derved!
Med ekspansionen stod det næsten stille,
kun eksplosion i Aarhus blev det til!
Lys kom atter over land -
Hedegaard som førstemand
kunne se det hele sådan lidt fra oven!

1950erne

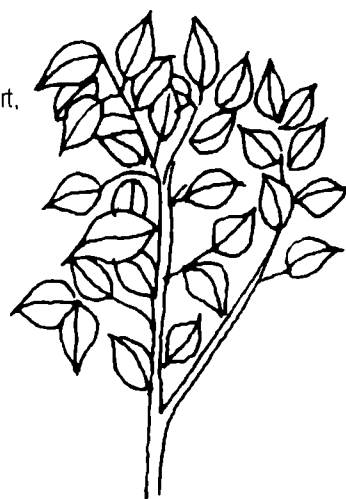
på melodien »Solskin om bord«:

En ny opgangstid for vor bank tog nu fart
- den ældgæmle stil for en bank var nu
færdig. Moderne reklame: PR
blev skabt her i banken, omend med be-
synderligheder. Man satte et mål,
som alle har brug for: en sikkerheds-
føl'se. Den fik vi i banken så vist.
I Vejers og Villingebæk var der
solskin om bord!
Og på Uglemose
fik vi et hyggeligt sted, hvor man
blev ladet op med lidt solskin ombord!

1960erne

på melodien »Aldrig om søndag«:

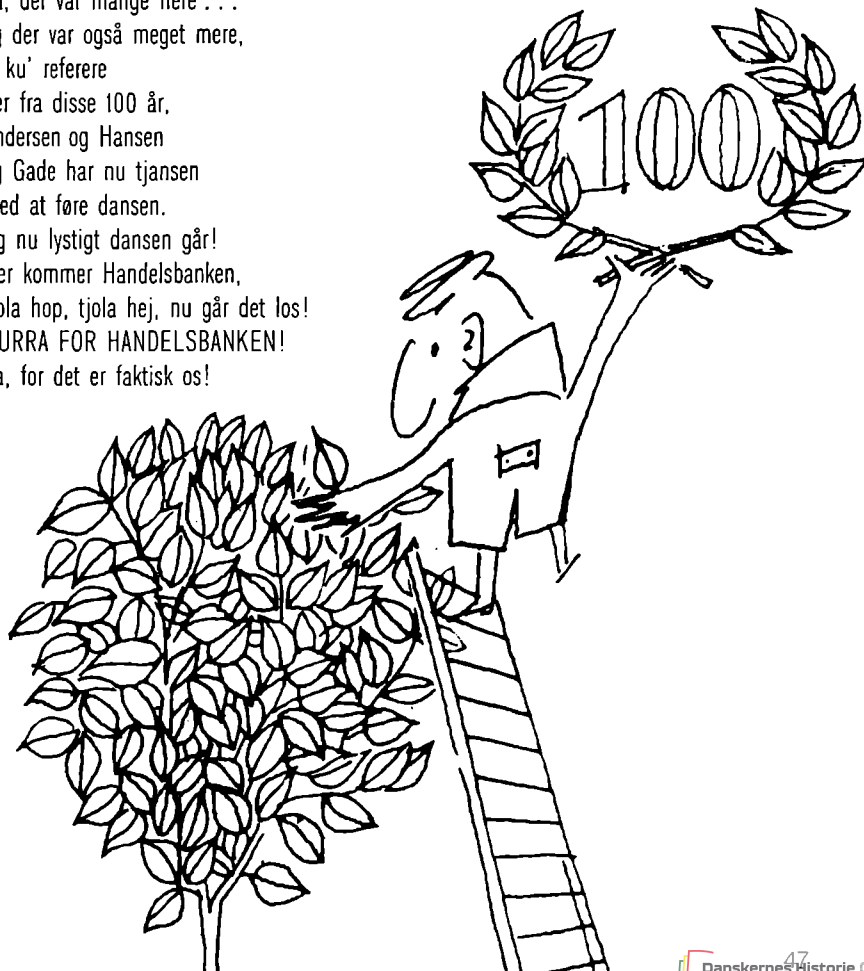
Da tresserne oprandt med Glashof og Hoffmann og Jernert,
fik banken EDB,
og mange nye filialer, kontorer og afdelinger
fik vi at se.
Ja, andre banker vi nu løb te' og købte og døbte
til »Handelsbanken« om,
og da vi sådan hurtigt voksede, voksede, voksede,
vi på toppen kom!
Den største bank var vi i landet blevet,
overalt i billedet var vi med.
Den »gamle« bankmand var nu helt udlevet,
og en bankespert sidder der i hans sted
og ekspederer nu om manda'n og tirsda'n og onsdag'n,
fra klokken er halvti,
og bliver ved til klokken atten om torsdag'n og fredag'n,
før der bli'r lukket i,
men aldrig åbent mer' om lørdag'n, om lørdag'n, om lørdag'n,
- om lørdag'n fik vi fri!

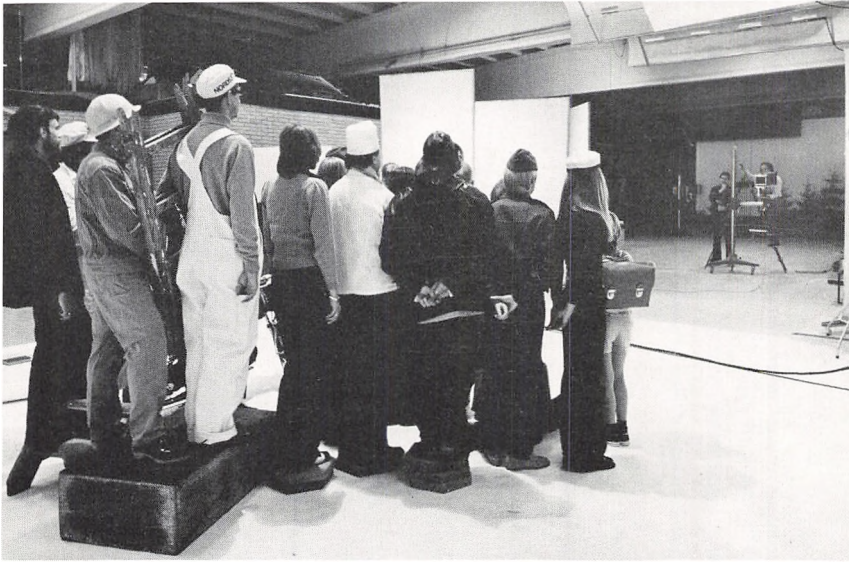

1970erne

på melodien »Her kommer Pippi Långström«:

Ja, der var mange flere . . .
og der var også meget mere,
vi ku' referere
her fra disse 100 år,
Andersen og Hansen
og Gade har nu tjansen
med at føre dansen.
Og nu lystigt dansen går!
Her kommer Handelsbanken,
tjola hop, tjola hej, nu går det los!
HURRA FOR HANDELSBANKEN!
Ja, for det er faktisk os!

*Bag kulisserne:
Sådan blev vinduesskiltningen
i forbindelse med jubilæet
– og Vor Banks forside –
til i fotoatelieret.*

